

Návrh bezpečnostní dokumentace ve vztahu k zajištění bezpečnosti stadionu v Uherském Hradišti v rámci konání Mistrovství Evropy do 21 let

Bc. Lubomír Malina

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lubomír Malina**
Osobní číslo: **A13318**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrh bezpečnostní dokumentace ve vztahu k zajištění bezpečnosti stadionu v Uherském Hradišti v rámci konání Mistrovství Evropy do 21 let**
A Security Documentation Proposal for Ensuring Security in the Uherske Hradište Stadium in the Context of the Under-21 European Championship

Téma anglicky: **Uherske Hradište Stadium in the Context of the Under-21 European Championship**

Zásady pro vypracování:

1. Proveďte analýzu současného stavu z pohledu řešeného problému.
2. Vypracujte návrh řízení vybraných bezpečnostních rizik v rámci zvoleného objektu.
3. Formulujte vhodnou implementaci vybraných zásad bezpečnosti a ochrany.
4. Aplikujte zásady za účelem zajištění bezpečnosti zvoleného objektu.
5. Realizujte návrh vybrané formy bezpečnostní dokumentace.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2004. 64 s. Učební texty vysokých škol. ISBN 80-7318-194-0.
2. LUKÁŠ, Luděk a kol. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.
3. MERNA, Tony a AL-THANI, Faisal F. Risk management: řízení rizika ve firmě. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. xii, 194 s. ISBN 978-80-251-1547-3.
4. GARCIA, M. L.. The design and evaluation of physical protection systems. 2nd ed. Boston: Elsevier/Butterworth-Heinemann, 2008, xviii, 351 p. ISBN 07-506-8352-X.
5. HOFREITER, L., LOVEČEK, T., VEL'AS, A., Zásady a principy analýzy rizik v oblasti fyzické a objektové bezpečnosti, Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta špeciálneho inžinierstva, Žilina, 2006.
6. PROCHÁZKOVÁ, Dana. Bezpečnost a Krizové řízení. Vyd. 1. Praha : Police history, 2006. 255 s. ISBN:8086477355.
7. NĚMEČEK, Milan. CCTV kamery a jejich využití v zabezpečení objektů. Zlín, 2008. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
8. Bezpečí na sportovních utkáních Manuál pro fotbalové kluby. Praha: 2008. Ministerstvo vnitra České republiky.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Martin Hromada, Ph.D.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

12. ledna 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

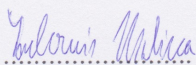
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 10.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá otázkou bezpečnosti na sportovních akcích v zaměření na konání fotbalových utkání, která budou odehrána v rámci pořádání Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let v České republice na Stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti. Práce řeší metodické, právní a organizační oblasti týkající se bezpečnosti na fotbalových utkáních. Teoretická část je zaměřena na posouzení dané problematiky v kontextu vybraných tragických události z minulosti, dále obecných požadavků státních i nestátních autorit a charakteristik základních subjektů, které se podílí na konání sportovních akcí. Praktická část je zaměřena přímo na analýzu konání konkrétních utkání, která se odehrají v Uherském Hradišti a jejich bezpečnostní opatření, jako základní aspekt bezpečnostní dokumentace.

Klíčová slova: bezpečnost, pořadatelská služba, policie České republiky, fotbal, Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let, riziko

ABSTRACT

This thesis deals with the security issues at sports events in connection with football matches that will be played at the Stadium of Miroslav Valenta in Uherské Hradiště at European Championship under 21 years in the Czech Republic. Thesis solves methodological, legal and organizational areas related to security at football matches. The theoretical part is focused on the assessment of the issues in the context of selected tragic events of the past, as well as the general requirements of state and non-state authorities and the basic characteristics of the entities that are involved in sports events. The practical part is focused directly on the analysis of specific Event matches will be played in Uherské Hradiště Stadium and their security provisions as an essential aspect of security documentation.

Keywords: Security, Match organiser, Police of the Czech Republic, Football, European Football Championship under 21 years, Risk

Poděkování

Tímto způsobem chci poděkovat vedoucímu mé diplomové práce Ing. Martinu Hromadovi, Ph.D. za odborné vedení, konzultace a doporučení při zpracování diplomové práce, dále panu Martinu Knotovi a npor. Mgr. Petrovi Malenovskému za poskytnuté informace týkající se daného tématu. Děkuji také své rodině za osobní podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I. TEORETICKÁ ČÁST	11
1 Tragédie a incidenty na stadionech.....	12
1.1 Tragédie na stadionu Accra, Ghana, 2001	12
1.2 Port Said Stadium, Port Said, Egypt, 2012	13
1.3 Předčasné ukončení zápasu kvalifikace ME 2016 mezi Srbskem a Albánií	14
1.4 Tragédie na stadionu Hillsborough, Sheffield, Anglie, 1989	14
2 Subjekty na fotbalových utkáních.....	16
2.1 Návštěvníci fotbalových stadionů.....	16
2.1.1 Fotbalový diváci.....	16
2.2 Pořadatelská služba.....	17
2.3 Další subjekty.....	19
2.4 Fotbalové asociace	20
3 Právní rámec související s konáním sportovních akcí.....	23
3.1 Mezinárodní normy.....	23
3.2 Právní prostředí v České republice	24
4 Trestná činnost spojená s fotbalovými utkáními	30
4.1 Nejčastější trestná činnost spojená s fotbalovými zápasy a související sankce.....	30
5 Požadavky UEFA vedoucí ke zvýšení bezpečnosti stadionu.....	33
5.1 Výběr požadavků na stadiony (zahrnujících všechny kategorie stadionů) související s bezpečností	33
5.2 Bezpečnostní předpisy UEFA.....	34
5.2.1 Opatření přípravy zápasu	34
5.2.2 Vstup diváků na stadion.....	36
5.2.3 Řízení diváků na stadionu	37
II. PRAKTICKÁ ČÁST	40
6 Charakteristika Stadionu Miroslava Valenty v Uherském hradišti	41
6.1 Stručná historie.....	41
6.2 Zařazení stadionu Miroslava Valenty do kategorie IV	42
6.3 Návštěvní řád	44
6.4 Organizační řád pořadatelské služby Stadionu Miroslava Valenty	47
7 Spolupráce s Policií České republiky	50

7.1	Dohoda mezi PČR a FAČR	50
8	Útkání mistrovství evropy do 21 let hrající se v uherském hradišti	52
8.1	Týmy hrající v Uherském Hradišti z pohledu jejich fanoušků	52
9	Analýza rizik spojených s fotbalovým utkáním	55
9.1	Analýza rizik metoda Failure Mode and Effect Analysis	55
9.2	Analýza rizik metodou souvztažnosti	59
10	Určení rizikovosti utkání hraných v Uherském Hradišti.....	63
10.1	Anglie – Portugalsko	64
10.2	Itálie – Portugalsko	66
10.3	Portugalsko – Švédsko	67
11	Návrh plánu bezpečnostních opatření fyzické ochrany na stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti	69
11.1	Okolí stadionu.....	69
11.2	Stadion.....	72
11.2.1	Fyzická ostraha	73
11.2.2	Technické prostředky.....	83
	ZÁVĚR	87
	Seznam použité literatury	89
	Seznam použitých symbolů a zkratek.....	94
	Seznam obrázků	95
	Seznam tabulek	96
	Seznam Příloh	97

ÚVOD

Fotbal patří mezi nejrozšířenější sport na světě. Je také nejoblíbenějším sportem na světě. Přináší intenzivní pocity radosti, napětí a euforie. Vzbuzuje ale i zklamání, beznaděj, pocity křivdy a nespravedlnosti. Vytváří zvláštní pouto mezi hráči a jejich fanoušky. V jednu chvíli fanoušci své hráče milují a vzývají je jako ikony. Na druhou stranu je ti samí fanoušci dokáží nenávidět. Je to hra plná emocí a adrenalinu, a to jak na hřišti samotném, tak i v hledišti. Nicméně je to sport, který lidi spojuje napříč kontinenty, státy, různými náboženstvími nebo politickými názory.

Téma mojí diplomové práce „Návrh bezpečnostní dokumentace ve vztahu k zajištění bezpečnosti stadionu v Uherském Hradišti v rámci konání Mistrovství Evropy do 21 let“ jsem si vybral z několika důvodů. Mezi hlavní důvody patří skutečnost, že dané téma je poměrně výjimečné a aktuální. Jelikož jsem sám aktivním fotbalovým hráčem a fanouškem je toto téma pro mě velice atraktivní. Z denního tisku nebo televize se často dozvídáme o činnostech fotbalových výtržníků, ať už v prostorách areálů stadionu nebo na cestách k nim nebo z nich. Navíc jsou fotbalové stadiony místem, kde se shromažďuje velké množství osob a jsou tedy místem, kde případné problémy mohou ohrozit mnoho lidí. Mistrovství Evropy do 21 let se teprve uskuteční a z toho důvodu by mohla být moje práce určitým přínosem nebo alespoň pohledem pro samotné organizátory pořadatelské služby 1. FC Slovácko.

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se zaměřím na problematiku pořádání fotbalových zápasů v obecné rovině. Nejprve uvedu celou problematiku v kontextu problémů, které mohou na fotbalových stadionech vyvolat tragické události. Při takových situacích mohou být ohroženy životy lidí, jejich zdraví i majetek. Dále zmíním hlavní subjekty, které se účastní fotbalových utkání. A to zejména z bezpečnostního hlediska. Důležitou částí práce bude právní vymezení pořádání sportovních akcí jak z hlediska Evropské unie, tak i z pohledu českého právního prostředí. S tématem jsou také spojeny pravděpodobné trestné činy, přestupky a sankce. Neodmyslitelným subjektem světa evropského fotbalu a jeho bezpečnosti je Unie evropských fotbalových asociací, která vydává požadavky a doporučení na zázemí stadionu a jeho bezpečnostní jeho předpisy. Tyto požadavky jsou zásadní v pořádání mezinárodních fotbalových turnajů a nesmí tedy v práci chybět.

Praktická část bude zaměřena konkrétně na stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti. Tedy na místo, kde se v rámci turnaje Mistrovství Evropy do 21 let, pořádaného v České republice, odehrají tři mezinárodní fotbalová utkání. V první části je uvedena charakteristika Městského fotbalového stadionu s jeho základními parametry. Dále se práce věnuje jeho vnitřním předpisům a bezpečnostním zásadám. Významným subjektem při zajištění bezpečnosti je Policie České republiky. Proto bude také uvedena spolupráce mezi policií a fotbalovým klubem v rámci dohody, kterou uzavřela Fotbalová asociace České republiky a Policie České republiky. Pro návrh opatření spojených se zajištěním bezpečnosti bude nutné provést analýzu rizik a určit rizikovost jednotlivých utkání. V poslední kapitole uvedu doporučení, která budou spojena s nejvýznamnějšími riziky určenými na základě provedené analýzy. Tyto skutečnosti bude možné chápat také jako odborný základ pro bezpečnostní dokumentaci v návrhové fázi.

Cílem mé práce je přiblížit bezpečnostní problematiku konání sportovních akcí, se zaměřením na konání Mistrovství Evropy do 21 let v České republice a vytvořit na základě analýzy rizik plán nebo doporučení ke zvýšení bezpečnosti při konání této sportovní události. Práce se bude zabývat organizací bezpečnosti a bezpečnostními riziky spojenými s fotbalovými zápasy. Tato rizika budou posuzována zejména v kontextu s negativními projevy návštěvníků fotbalových stadionů na fotbalovém stadionu a jeho nejbližším okolí. V práci jsem vycházel z dostupných materiálů, pramenů, dokumentů, které mně byly poskytnuty bezpečnostním pracovníkem klubu 1. FC Slovácko a rozhovorem s ním. Dále osobními rozhovory a emailovou komunikací se zástupci složek Policie České republiky, které hrají významnou roli v zajištění bezpečnosti těchto utkání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TRAGÉDIE A INCIDENTY NA STADIONECH

V následující kapitole jsem popsal některé tragické události týkající se bezpečnosti na fotbalových stadionech, aby bylo možné si představit, jak důležitá otázka bezpečnosti při fotbalových utkáních vlastně je, a že je nutné ji stále řešit. Tak, jak se vyvíjí fotbal sám, vyvíjí se i prostředí, ve kterém se odehrává, a všechny oblasti bezpečnosti je tedy nutné stále rozvíjet a zlepšovat.

1.1 Tragédie na stadionu Accra, Ghana, 2001

Tato událost je největší tragédií na fotbalovém stadionu na africkém kontinentu. Tato tragédie se odehrála dne 9. května 2001 při fotbalovém utkání dvou špičkových klubů ghanské premier league Accra Hearts a Asante Kotoko. Asante většinu zápasu vedli, nicméně nastal obrat a pět minut před koncem utkání prohrávali 2:1. Frustrovaní fanoušci týmu Asante Kotoko začali trhat sedadla a házet je na hrací plochu, házeli vším, co měli po ruce. Policie na nastalou situaci zareagovala poměrně nešťastným způsobem, který odstartoval tragickou událost. Policie chtěla rozhořčený dav umírnit pomocí slzného plynu. Protože již bylo před koncem zápasu, stadion již opustili zdravotnické služby. V davu nastala panika a všichni lidé se snažili stadion opustit. Protože ale nebylo otevřeno dostatek únikových východů, bylo ušlapáno celkem 127 osob a desítky osob byly zraněny.

Po vyšetřování této tragédie byla za viníka označena policie. Celkem bylo obviněno šest zasahujících policistů. [33]

Obr. 1 Dav fanoušků na stadionu Accra [34]

1.2 Port Said Stadium, Port Said, Egypt, 2012

Tragédie se odehrála 1. února 2012, při utkání domácího klubu Al Masrí a káhirského klubu Al Ahlí. Domácí tým porazil káhirský Al Ahlí 3:1. I přes tuto skutečnost napadli domácí fanoušci káhirský tým. Utkání bylo vypjaté už od samého začátku, ten byl odložen o 30 minut z důvodu přítomnosti fanoušků na hrací ploše. Podobné události se udály po každém vstřeleném gólu domácích. Jakmile zápas skončil, domácí fanoušci se vrhli na hostující hráče. Nejprve po nich házeli lahve a používali proti nim pyrotechniku, to se samozřejmě nelíbilo hostujícím fanouškům a ti začali skandováním žádat policii o zásah. Hráči se nakonec dostali dovnitř stadionu do bezpečí. Dav fanoušků Al Masri se pak vrhl na fanoušky Al Ahlí. Ti se pokusili utéct, ale všechny brány stadionu byly uzamknuty. V nastalém zmatku a rvačce zemřelo celkem 74 lidí a více než 500 lidí bylo zraněno, některé zdroje uvádí, že zraněných bylo více než 1000. Několik obětí bylo dokonce ubodáno, nebo shozeno z ochozů, dále bylo mnoho lidí ušlapáno. [36] [35] [34]

New York Times uvádí, že šlo o odplatu státních orgánů proti Ultras Ahlavy, kteří se podíleli za egyptské revoluce na protestech na náměstí Tahrír v Káhiře. Dle výpovědí svědků, při vstupu na stadion nebyli prováděny osobní prohlídky a dokonce nebyly kontrolovány ani vstupenky. [35]

Obr. 2 Hráči týmu Al Ahlí opouští hřiště před útokem fanoušků [35]

1.3 Předčasné ukončení zápasu kvalifikace ME 2016 mezi Srbskem a Albánií

Nevraživost mezi Srby a Albánci byla předvedena v kvalifikaci na Euro 2016 mezi fotbalovými mužstvy těchto zemí. Zápas byl narušen dálkově řízeným modelem letounu s vlajkou Velké Albánie (ta by měla být tvořena částí Černé hory, Srbska, Makedonie, Řecka a celým Kosovem). Jeden z hráčů srbské reprezentace tuto vlajku, v momentu kdy byl model nad hrací plochou, strhl. To odstartovalo rvačku mezi fotbalisty a nejméně dvaceti fanoušky, kteří se dostali na hrací plochu. Fanoušci pak začali házet na hrací plochu světlice. Na hřiště proto musela vtrhnout zásahová policejní jednotka a hráči byli přesunuti do zázemí stadionu. Situace se neuklidnila ani po půlhodině čekání a proto byl zápas přerušen za stavu 0:0. [37]

Obr. 3 Potyčka mezi hráči Srbska a Albánie [37]

1.4 Tragédie na stadionu Hillsborough, Sheffield, Anglie, 1989

Dne 15. 9. 1989 se na stadionu Hillsborough v anglickém Sheffieldu konalo semifinále FA Cupu mezi kluby Liverpool FC a Nottingham Forest. Fanoušků Liverpoolu bylo mnoho, i proto zástupci klubu žádali větší tribunu, nicméně pořadatelé se obávali střetů mezi fanoušky obou klubů. Z toho důvodu byla vyhrazena pro liverpoolské fanoušky menší tribuna. Stadion také delší dobu neprošel technickou kontrolou a vědělo se, že není v úplně ideálním stavu. I přes tyto skutečnosti se rozhodlo o uspořádání tohoto zápasu zde.

Před začátkem zápasu se tedy fanoušci Liverpoolu začali hromadit před vstupem na svou tribunu. Dav se stále zvětšoval, dle svědků události zde nebyli přítomní ani policisté ani pořadatelé a dav se téměř nehýbal. Důležitou okolností je, že v davu nebyli žádní chuligáni nebo opilci, ale slušní fanoušci chtějící podpořit svůj tým. Jak se dav stále hromadil, vznikala na lidi vpředu ohromný tlak. Lidé byli tlačeni na ocelové oplocení, které mělo oddělovat tvrdé jádro fanoušků. Toto oplocení bránilo lidem jít dál a způsobilo, že lidé byli drceni o tento plot, spousta lidí byla povalena na zem, některým se podařilo plot přelézt, to však bylo považováno za pokus o narušení zápasu. Nikdo vyčerpaným lidem nepomáhal a dokonce je policisté sráželi z plotu zpět do davu. Nikdo z přítomných policistů, neposkytoval první pomoc i přesto, že už bylo jasné, že se jedná o tragédii. Celkem přišlo o život 96 lidí. 21 dalších se nedožilo 26 let (to mohlo být způsobeno tímto zážitkem)

Po této tragické události se rozběhlo celkem devítiměsíční vyšetřování. Oficiální závěr byl, že pochybil lidský faktor. Ani policie ani pořadatelé nepřijali zodpovědnost. Nicméně tato událost byla iniciátorem nového přístupu k fotbalu. Zlepšila se legislativa a z tribun zmizela místa na stání, každý fanoušek musel mít své místo. [38]

Obr. 4 Tlačence na stadionu Hillborough [38]

Uvedené příklady nešťastných událostí s tragickým koncem nejsou zdaleka úplným výčtem toho, co se v historii fotbalu stalo, mým cílem bylo poukázat na možné důsledky neřešení bezpečnostních otázek v souvislosti s konáním fotbalových utkání. Smyslem fotbalových utkání na různých úrovních (od ligových po mezistátní) není jen samotný zápas dvou mužstev, přilákat platící diváky a jiné komerční aktivity, ale také zajistit bezpečný průběh tak, aby se lidé vrátili zpět do svých domovů a užili si sportovní okamžiky i příště.

2 SUBJEKTY NA FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH

Fotbalových utkání se účastní řada subjektů. Na utkání chodí návštěvníci, kteří se na zápas jdou jen pobavit, nasát atmosféru fotbalového utkání, zpříjemnit si tak volný čas nebo provést jistou změnu v podobě fotbalového zápasu na místo kina, divadla nebo jiného oblíbeného sportu. Jiné skupiny jdou na zápas podpořit svůj oblíbený tým nebo blízké na hřišti. Pak existují skupiny lidí, kteří vyhledávají místa, na kterých mohou projevit své názory a vybit přebytečnou energii ničením majetku nebo dokonce ohrožováním svého okolí. Naproti tomu je zde druhá strana, která tato utkání pořádá, zajišťuje chod soutěží spojených s fotbalem a také jejich bezpečný a nerušený průběh. Mezi tyto subjekty patří zejména sportovní kluby a jejich pořadatelské služby, veřejné orgány a národní či nadnárodní asociace fotbalových klubů.

2.1 Návštěvníci fotbalových stadionů

Návštěvníky fotbalových stadionů lze rozdělit do různých skupin. Vzhledem k tomu, že mediálně jsou většinou prezentovány jen skupiny návštěvníků fotbalových stadionů, zejména v negativním významu, v souvislosti s diváckým násilím, je vhodné návštěvníky rozdělit do několika základních skupin.

2.1.1 Fotbalový diváci

Fotbalovým divákem se rozumí takový návštěvník fotbalového utkání, který nahlíží na fotbalový zápas jako na „divadelní představení“. Na utkání má naprosto neutrální názor, hru a výkon obou mužstev hodnotí objektivně a není žádným způsobem spjat ani s jedním klubem. Nenosí žádné poznávací znaky (šály, čepice, klubové barvy) fotbalového klubu. Fotbalový divák se většinou zajímá i o jiné sporty. Na fotbalovém zápasu ho zajímá výsledek a průběh utkání. [1]

Fotbalový fanoušek

Fotbalový fanoušek se vyznačuje tím, že je vázán na utkání prostřednictvím jednoho z mužstev nebo jednoho konkrétního hráče. Záleží mu na výsledcích zápasů, prožívá klubové úspěchy i neúspěchy. Tuto přízeň dává najevo prostřednictvím oblečení (šály, repliky dresů, čepice, kšiltovky atd.), klubových vlajek či odznaků. Člověk spadající do této skupiny většinou vyznává jako sport pouze fotbal. Charakteristickým znakem

fotbalového fanouška je rozlišení rolí „My“ (fanoušci téhož klubu) „Oni“ (fanoušci jiných klubů). [1]

Fotbaloví chuligáni

Fotbaloví chuligáni jsou ve většině případů mladí militantně založení lidé, které spojuje kromě vazby k jednomu klubu (tato vazba však není určující, často se identifikují pouze se svou skupinou) také politická, náboženská, sociální, regionální, rasová nebo národnostní příslušnost. Takoví jedinci se sdružují do různých skupin. Tyto skupiny mají svá jména, strukturu a jsou lépe či hůře organizovány. Na fotbalových stadionech obsazují určité prostory. Těmto prostorům se v České republice říká „kotle“. Fotbaloví chuligáni se prezentují „streetwearovým oblečením“, vlajkami, šálami a jinými poznávacími znaky určujícími příslušnost k dané skupině. Činnost skupiny zahrnuje také přijímací rituály, tvorbu a správu vlastních webových stránek, přípravu na fotbalová utkání apod.

Skupiny fotbalových chuligánů netvoří stejnorodý celek. Ve skupině aktivních osob v „kotli“ lze nalézt jedince, kteří plní určité sociální role. Těmito rolemi jsou např. iniciátor chorálů, útočník, šašek, chuligán, organizátor, rváč a opilec. [1]

Ultras

Jsou tvořeny skupinami lidí, které jsou často propagovány jako fotbaloví chuligáni. V komunitě fanoušků jsou však skupiny ultras a chuligánů odlišné. Matoucí je především to, že některé chuligánské skupiny mohou mít slovo „ultras“ ve svém názvu. Pro členy komunity ultras je fandění koníčkem. Ultras vytváření fandící choreografie, vymýšlejí pokřiky, slogany a hesla. Vytvářejí atmosféru fotbalového zápasu a lze tedy říct, že jsou fotbalu prospěšní a možná i nezbytní pro zajištění té správné fotbalové atmosféry. Členové ultras propagují svůj klub, vytváří také propagační předměty, spolupracují se zástupci klubu. Snaží se soupeřit v tom dobrém slova smyslu s představiteli ultras jiných klubů. Dění na hřišti je pro ně samozřejmě důležité (zajímají se o výsledek, vstřelené góly a průběh zápasu), nicméně kontrolují i ději na tribunách (tedy fanoušků soupeřícího týmu). Sledují propracovanost chorálů, transparentů apod. Činnost těchto skupin v oblasti propagace klubu je, na rozdíl od chuligánů, mnohem propracovanější a intenzivnější. [43]

2.2 Pořadatelská služba

Pořadatelská služba má za úkoly v oblasti dohledu na dodržování stanovených bezpečnostních pravidel (řádu) stadionu. Mezi další úkoly patří zejména:

- kontrola stadionu před a v průběhu fotbalového zápasu,
- kontrola vstupenek a návštěvníků,
- zajistit, aby veřejnost neměla přístup do zakázaných prostor,
- předcházet situacím, které mohou ohrozit veřejný pořádek,
- dbát na spokojenost návštěvníků a řešit jejich možné stížnosti,
- zajištění bezpečného příchodu a odchodu návštěvníků,
- podání informací týkajících se organizace, infrastruktury a záchranných služeb,
- spolupráce s ostatními subjekty (Policie ČR, Soukromé bezpečnostní služby, Zdravotnická záchranná služba, Městská policie atd.). [1] [2]

Výběr pořadatelské služby připadá na fotbalový klub. Tuto službu tvoří hlavní pořadatel a členové pořadatelské služby. Členy pořadatelské služby mohou být dobrovolníci nebo pracovníci soukromé bezpečnostní služby. Mezi fotbalovým klubem a soukromou bezpečnostní složkou nebo fyzickou osobou pak vzniká smluvní vztah. Na základě tohoto smluvního vztahu je možné přenést určitá práva a povinnosti zadavatele (fotbalového klubu) na soukromou bezpečnostní službu či fyzickou osobu. [2]

Postavení členů pořadatelské služby

Postavení člena pořadatelské služby je určeno zpravidla návštěvním řádem příslušného stadionu. Existují i situace, na které tento řád nemusí pamatovat. V takových situacích se pořadatel řídí obecnými pravidly.

Mezi zmiňovaná obecná pravidla, patří především, právo legitimovat návštěvníka, právo omezit osobní svobody osoby, která spáchala trestný čin, nebo bezprostředně po spáchání, trestného činu, za účelem zajištění totožnosti této osoby. Dalšími pravidly jsou podmínky krajní nouze a nutné obrany¹.

Použití těchto obecných pravidel, je z pohledu běžného občana poměrně komplikované, protože ne každý občan má právní povědomí týkající se této problematiky. Nicméně člen pořadatelské služby by měl být v těchto oblastech práva řádně proškolen, aby byl schopen v případě potřeby tohoto právního institutu jednat. Měl by také být vybaven příslušnými prostředky (např. pouta, vhodná místnost pro zajištění osoby páčající trestný čin) a dále

¹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník § 28 a § 29

také fluorescenčním oblečením (např. vestou) s nápisem „POŘADATEL“ nebo „POŘADATELSKÁ SLUŽBA“.

Členem pořadatelské služby se může stát fyzická osoba starší 18 let. Dále tato osoba musí splňovat požadavky na psychickou a fyzickou způsobilost pro výkon svých úkolů. [1]

Pravidelná školení

Člen pořadatelské služby pravidelně prochází opakovacími kurzy, které se týkají oblastí příslušných právních předpisů a jejich změn. Dále musí být seznámeni s možnými riziky před každým zápasem.

Školení zahrnuje:

- organizaci a bezpečnostní postupy,
- základní platnou legislativu a její změny,
- komunikaci,
- pozorovací a identifikační techniku,
- školení první pomoci a požární ochrany,
- způsob a postup vstupní kontroly návštěvníků,
- evakuaci stadionu,
- spolupráci s ostatními subjekty (Policie ČR, a další). [2]

2.3 Další subjekty

Mezi další subjekty, jejichž činnost je spojena s konáním fotbalových utkání jsou zejména Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, zdravotnická záchranná služba a soukromě bezpečnostní služby.

Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen PČR) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Úkolem PČR je plnit povinnosti na úseku vnitřní bezpečnosti státu a veřejného pořádku, které jsou jí svěřeny platnou legislativou a dalšími mezinárodními předpisy, které jsou závazné pro Českou republiku v rámci společenství, jichž je členem. [20]

Soukromé bezpečnostní služby

Soukromá bezpečnostní služba je charakterizována jako služba specifického charakteru, která je realizovaná na komerčním základu. Tato služba je dána na základě smlouvy mezi soukromou bezpečnostní agenturou a zákazníkem. Další možností je zajištění této služby

zákazníkem ze svých zaměstnanců. Pojem soukromé bezpečnostní služby zahrnuje hlídací službu, detektivní službu, technické služby k ochraně majetku osob, fyzickou ostrahu a pátrání. [12]

Hasičský záchranný sbor

Základním posláním Hasičského záchranného sboru je chránit životy, zdraví a majetek obyvatel před požáry a poskytovat pomoc při mimořádných událostech. Další úkoly jsou stanoveny zvláštními předpisy. Patří sem úkoly na úseku požární ochrany, úkoly v rámci činnosti integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva a plnění povinností v rámci krizového řízení. [31]

Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou, v jejíž působnosti je na základě tísňové výzvy poskytovat zejména přednemocniční neodkladnou péči osobám se závažným postižením zdraví nebo přímým ohrožením života. [32]

2.4 Fotbalové asociace

Fotbalové asociace jsou organizace, které na jejich příslušné úrovni působí tak, aby podporovaly rozvoj fotbalu a jeho pravidel. Dohlíží ve sféře svých kompetencí a působnosti na jejich dodržování a vytváření podmínek pro správnou organizaci fotbalu.

Mezinárodní federace fotbalových asociací

Mezinárodní federace fotbalových asociací (dále jen FIFA) je nejvyšší řídicí organizace světového fotbalu. Sídlí v Curychu. Jejím cílem je zlepšování a podpora světového fotbalu, sjednocení kulturních a vzdělávacích hodnot, organizace mezinárodních soutěží, vytváření a uplatňování předpisů a nařízení, preventivně působit a podporovat vytvoření podmínek a postupů k eliminaci všech způsobů ohrožení fotbalu jako jsou např. korupce, doping, manipulace utkání, narušení bezpečnosti na stadionech apod.

K zajištění bezpečnosti na stadionech byl vytvořen tzv. Výbor pro bezpečnost a integritu. Tento výbor řeší globální strategii pro organizaci zápasů, ochranu integrity fotbalu, vydává předpisy k dodržování bezpečnosti a zabývá se novými směry ve vývoji v oblasti bezpečnosti na stadionech. [4]

Unie evropských fotbalových asociací

Unie evropských fotbalových asociací (dále jen UEFA) je organizace řešící otázky evropského fotbalu. Jejím cílem je podporovat fotbal v Evropě a to bez jakékoliv diskriminace v oblasti politiky, náboženství, rasy nebo jiných důvodů. Dále organizovat mezinárodní fotbalové soutěže na evropské úrovni, zabránit všem způsobům ohrožení regulérnosti a průběhu utkání, udržovat dobré vztahy s FIFA a jednotlivými členskými organizacemi. UEFA chce dosáhnout svých cílů, tím, že provádí vhodná opatření (stanovuje pravidla a rozhodnutí, uzavírá dohody apod.)

Otázky bezpečnosti zde řeší tzv. „The Stadium and Security Committee“. Tento výbor má za úkol vytváření bezpečnostních norem a bezpečnostní politiky, provádí kontrolní návštěvy stadionů, vypracovává doporučení změn nařízení UEFA. Sleduje vývoj v oblasti bezpečnosti stadionů. [5]

Fotbalová asociace České republiky

Fotbalová asociace České republiky (dále jen FAČR) je organizace založená za účelem organizování fotbalu. Je hlavním představitelem fotbalu v České republice. V rámci své činnosti ve fotbalových klubech vede mládež k pozitivnímu vývoji, spolupracuje s orgány státu a veřejnými a soukromými institucemi za účelem podpory a propagace fotbalu. Je zřizovatelem všech fotbalových soutěží a vlastní také všechna práva na ně, dále tyto soutěže řídí. Na základě předpisů FIFA vydává vlastní předpisy ve své působnosti. Je členem FIFA a UEFA.

Republikové orgány FAČR:

- Valná hromada,
- Výkonný výbor,
- Revizní a kontrolní komise,
- Odvolací komise,
- Arbitrážní komise,
- Ligové shromáždění,
- Řídící komise pro Čechy,
- Řídící komise pro Moravu. [3]

Správná organizace fotbalových zápasů není jednoduchá záležitost. V případě, že se jedná o ligová utkání nebo dokonce utkání mezinárodní, je to ještě komplikovanější, protože se předpokládá větší množství diváků. To vyžaduje spolupráci množství orgánů a institucí pro hladký průběh celé akce. To je nejspíš důvodem, proč byly založeny organizace jako jsou FIFA a UEFA. Ty mají za úkol koordinovat jednotlivé subjekty, aby vytvářely správné podmínky pro rozvoj tohoto sportu a jeho propagaci mezi lidmi. Vydávají směrnice a doporučení národním asociacím klubů a ty následně aplikují tyto předpisy do svého prostředí. Nedílnou součástí jsou fanoušci. Bez jejich přítomnosti by se fotbal určitě nestal světovým fenoménem.

3 PRÁVNÍ RÁMEC SOUVISEJÍCÍ S KONÁNÍM SPORTOVNÍCH AKCÍ

Tak, jak je v dnešním světě již zvykem, každá oblast lidské činnosti musí mít příslušné předpisy pro zajištění správného chodu a bezpečnosti zúčastněných stran. V této kapitole jsem vybral za pomoci a doporučení různých zdrojů přehled těch nejdůležitějších právních norem spojených se sportovními akcemi, zejména pak s fotbalem samotným. Jedná se o základní normy, týkající se bezpečnosti, vydané orgány Evropské unie a dále pak přehled norem z prostředí České republiky.

3.1 Mezinárodní normy

Protože Česká republika se stala v květnu 2004 členem Evropské unie (dále jen EU), staly se pro ni závaznými rozhodnutí Rady Evropy. V následující podkapitole jsou jmenovány platné normy vydané orgány EU.

Usnesení rady EU o strukturovaném dialogu EU o sportu (2010/C 322/01)

EU má na základě článku 165 Smlouvy o fungování EU přispívat k podpoře evropských hledisek sportu. Rada EU se proto dohodla na pravidelném pořádání neformálních setkání zástupců orgánů EU a sportovních hnutí. Tato setkání řeší otázky v oblasti sportu v EU. Na tomto setkání by měla být vyvážená účast zástupců orgánů EU a představitelů sportovních hnutí, jejichž zastoupení by mělo být široké a reprezentativní. Účastníci ze sportovních hnutí budou zváni na základě jednání konkrétního zasedání Rady, priority týmového předsednictví a jiných naléhavých a aktuálních otázek plynoucích ze sportovního fóra EU. [23]

Usnesení rady EU o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnutí při mezinárodních fotbalových zápasech, které se týkají alespoň jednoho členského státu (2010/C 165/01)

Na základě vyhodnocení mezinárodní policejní spolupráce a vyhodnocení velkých sportovních akcí (mistrovství světa v roce 2006 a mistrovství Evropy v roce 2008) byla aktualizována příručka pro mezinárodní policejní spolupráci. Tímto usnesením rada žádá o posilování policejní spolupráce při mezinárodních sportovních akcích. [24]

Rozhodnutí rady EU týkající se bezpečnosti v souvislosti s fotbalovými zápasy mezinárodního rozměru (2002/348/SVV) doplněno rozhodnutím rady 2007/412/SVV

Každý členský stát vytvoří národní fotbalové informační středisko (dále jen NFIS). Toto středisko je přímým, centrálním kontaktním místem pro výměnu informací a zjednodušení mezinárodní policejní spolupráce.

Úlohou NFIS je koordinace a zjednodušení výměny policejních informací v souvislosti s konáním mezinárodních fotbalových zápasů. Tato výměna zahrnuje i jiné orgány činné v trestním řízení. NFIS má přístup k osobním údajům rizikových fanoušků. Dále na vyžádání jiného NFIS poskytne analýzu rizik spojených s národním mužstvem nebo jednotlivých ligových klubů a vydává hodnocení výtržností spojených s fotbalem.

Výměna policejních informací obsahuje informace strategické, operativní a taktické. Výměna osobních údajů se řídí legislativou členských států a mezinárodních smluv.

- Strategické informace

Informace specifikující všechny aspekty sportovní akce se zaměřením na bezpečnostní rizika spojená s akcí.

- Operativní informace

Informace zobrazující přesný průběh akce.

- Taktické informace

Informace umožňující osobám zodpovědným za bezpečnost poskytnout kroky k zajištění pořádku a bezpečnosti ve spojení s konáním sportovní akce.

NFIS zabezpečí, aby všechny policejní služby dostaly relevantní informace včas. Dále komunikuje se styčnými důstojníky vyslanými členskými státy. [15]

3.2 Právní prostředí v České republice

V následující části je sestaven přehled základních právních norem a jejich částí, které upravují práva a povinnosti pořadatelů sportovních utkání. Základními právními normami, kterými se řídí bezpečnost na fotbalových utkáních v České republice, jsou:

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze,

- zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích,
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů,
- zákon č. 273/2008 Sb., o policii České republiky,
- zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- Dohoda mezi Policií České republiky a FAČR. [6]

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

V souvislosti s konáním sportovních akcí je v této normě důležitý § 7a, ze kterého vyplývají povinnosti pro provozovatele nebo vlastníka sportovního zařízení. Na základě článku jedna je vlastník sportovního zařízení nebo osoba oprávněná vlastníkem k využití tohoto zařízení za účelem konání sportovní akce povinna vykonat nezbytná opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku v daném zařízení. Dále je povinna přijmout nutná opatření k zajištění pořádku v průběhu sportovní akce. Povinností vlastníka nebo provozovatele je vytvořit a zveřejnit návštěvní řád, ve kterém jsou určena pravidla pro vstup návštěvníků a pravidla, kterými se řídí pracovníci, vykonávající pořadatelskou službu v daném sportovním zařízení.

Další povinností pro vlastníka nebo provozovatele je přerušit nebo ukončit průběh sportovní akce, pokud nastane ohrožení bezpečnosti osob nebo majetku ve sportovním zařízení a přes všechna přijatá opatření nelze obnovit pokojný stav, přerušit nebo ukončit průběh sportovní akce a bez zbytečného odkladu požádat o spolupráci PČR.

Za předpokladu, že dojde k ohrožení bezpečnosti osob nebo majetku v důsledku neučinění příslušných opatření vlastníkem nebo provozovatelem, pak náleží PČR náhrada vynaložených nákladů. [14]

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Z trestního zákoníku (dále jen TZ) vyplývají především dvě důležitá práva pořadatele, která mohou být nástroji k zajištění pořádku na stadionu. Těmi jsou dle § 28 krajní nouze a § 29 nutná obrana. Dále jsou zde charakterizovány trestné činy, kterých se mohou návštěvníci dopouštět.

Krajní nouzi se rozumí čin, který je jinak trestný, jímž osoba odvrací nebezpečí přímo hrozící chráněnému zájmu. Nicméně nejde o krajní nouzi, pokud je možné toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jiným způsobem nebo je způsobený následek stejně nebo ještě závažnější než ten, co hrozil. Pokud nebezpečí hrozí tomu, kdo je povinen ho snášet, pak se také nejedná o krajní nouzi. [16]

Podmínkami pro použití krajní nouze je vznik nebezpečí. Toto nebezpečí může být přírodního nebo antropogenního charakteru. Je možné, aby se jednalo o zájmy jednotlivce (život, zdraví, majetek, svoboda, čest, důstojnost) nebo společnosti. Dále také o zájmy vlastní i cizí. Toto nebezpečí nelze odvrátit jiným způsobem, to znamená, že je nutné využít všech možností, jako jsou například útěk, přivolání dalších osob nebo policie. Nejedná se o krajní nouzi, jestliže nebezpečí hrozí někomu, kdo je povinen ho snášet, tedy v případě vojáka, hasiče apod. Následek musí být vždy menší, než ten, který hrozil a není možné obětovat cizí život na záchranu vlastního života. [11]

Nutnou obranou se rozumí čin, který je jinak trestný, a kterým někdo odvrací hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem. Pokud je obrana nepřiměřená útoku, pak se nejedná o nutnou obranu. [16]

Podmínky pro nutnou obranu jsou následující. První podmínkou je útok, tedy jednání protiprávní a nebezpečné pro společnost. Tento útok může také být přímo hrozící, jedná o situaci, kdy má útok bezprostředně nastat a není nutné, aby začal. Proto není nutné čekat na útok, aby se jednalo o nutnou obranu. Nicméně se nejedná o nutnou obranu, jestliže již útok přestal. Chráněnými zájmy se rozumí zejména zájmy vlastní i zájmy někoho jiného. Tedy život, zdraví, majetek, svoboda, důstojnost a čest. Způsob obrany nesmí být nepřiměřený útoku a škoda způsobená obranou nesmí být vyšší než škoda, která hrozila útokem. [11]

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Na základě těchto zákonů mohou obce a hlavní město Praha ve své samostatné působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky upravující podmínky pořádání, průběh a ukončení veřejně přístupných sportovních akcí. Mohou zde upravovat podmínky pro zabezpečení veřejného pořádku. Dále pak zákon odkazuje na občanský zákoník, na základě, kterého je možné spolupracovat s právníckými a fyzickými osobami. A v neposlední řadě jsou zde sankce, které je možné použít v případě porušení daných podmínek ve vydané vyhlášce. [26], [27]

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

Důležitým předpisem pro pořadatele je zde § 76. Na základě tohoto paragrafu může pořadatel zadržet osobu podezřelou ze spáchání trestného činu. Tuto osobu lze zadržet, a tím omezit její práva, v případě, že je tato osoba přistižena při páčání trestného činu nebo bezprostředně po jeho spáchání, aby bylo této osobě zabráněno v útěku. Omezit svobodu pak svobodu může kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění totožnosti, k zamezení útěku nebo zajištění důkazů. Po zadržení je nutné tuto osobu ihned předat policejnímu orgánu. Pokud nelze tuto osobu ihned předat policejnímu orgánu, pak je nutné tuto skutečnost bez odkladu ohlásit.

Totožnost lze zjišťovat jen u vstupů na stadion. Uvnitř areálu lze totožnost zjišťovat po porušení návštěvního řádu, za účelem předání údajů PČR (vymáhání škody atd.). [17]

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Na základě § 5 správce stanoví účel, ke kterému jsou osobní údaje zpracovány. Účelem je tedy zajištění bezpečnosti na stadionu. Zpracování osobních údajů je umožněno i proti souhlasu subjektu, jedná-li se o zpracování za účelem zajištění ochrany a práv právem chráněných zájmů. Nesmí však být v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu. V případě zpracování osobních údajů je správce povinen podat informace subjektu o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou údaje zpracovány a komu mohou být zpřístupněny. [19]

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Přestupkem se rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a přestupkem je označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiné právní normě. Na základě zákona o přestupcích pak lze osoby, které se přestupků zde popsaných dopustí, sankcionovat v zákonem daných mezích. [21]

Zákon č. 273/2008 Sb., o policii České republiky

V souvislosti s konáním sportovních akcí jsou zde důležité § 14 a § 15, které umožňují PČR spolupráci při plnění svých úkolů s ozbrojenými silami a bezpečnostními sbory, ale také s právníky a fyzickými osobami a jinými orgány státní správy. PČR upozorňuje tyto subjekty na skutečnosti, které mohou ohrozit vnitřní pořádek a bezpečnost, jestliže jiný zákon nestanoví jinak. [20]

Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím

Ve smyslu tohoto zákona jsou práva a povinnosti pořadatelské služby a účastníků sportovního utkání dány § 6 a § 7. Pro pořadatele existuje povinnost spolupracovat s PČR, jestliže existuje obava, že bude shromáždění rušeno, dále musí přímo nebo s pomocí pořadatelů dát pokyny k zajištění pořádku. Dále má povinnost zjednat nápravu nebo bez zbytečného odkladu požádat o pomoc PČR, pokud dojde k narušení pořádku.

Účastníci jsou pak povinni chovat se dle pokynů pořadatele, po ukončení akce místo opustit. Nesmí mít u sebe zbraně, výbušniny a jiné předměty, které lze užít k násilí nebo pohrůžce násilí. Návštěvníci si nesmí zahalovat obličej způsobem znemožňujícím jejich identifikaci.

Za okolností jako konání fotbalového zápasu pak může dojít před samotným zápasem nebo po něm ke shromáždění fanoušků, které nikdo nesvolal ani neoznámil. V takovém případě lze toto shromáždění rozpustit, v případě že dojde k okolnostem, které by odůvodnily jeho zákaz. Takové okolnosti mohou být například násilí, popírání osobních nebo politických práv, náboženství, rasy apod. Toto shromáždění může být rozpuštěno zástupcem obecního úřadu nebo PČR. [1],[[22]

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Právnícká a podnikající fyzická osoba je povinna obstarat a zabezpečit v dostatečném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany (dále jen PO) a požárně bezpečnostního zařízení s ohledem na provozovanou činnost. Dále vytvářet podmínky pro hašení požárů, přístup ke všem prostředkům PO, příjezdovým cestám atd. Dodržovat technické podmínky požární bezpečnosti výrobků a činností. Příslušně označovat místa bezpečnostními značkami. Pravidelně kontrolovat dodržování předpisů PO a neprodleně odstraňovat nedostatky. Dále bezodkladně oznamovat vzniklé požáry hasičskému záchrannému sboru. Právnícké a podnikající fyzické osoby jsou povinny zřídit preventivní požární hlídku, ta má za úkol dohlížet na dodržování předpisů PO a v případě požáru provést nutná opatření k záchraně osob a přivolat jednotku PO.

Mezi základní povinnosti fyzických osob (tedy návštěvníků) patří zejména počínat si tak, aby nedošlo ke vzniku požáru. Dále dodržovat zákazy týkající se požární bezpečnosti. [18]

Zákon č. 218/2003 Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy, které jsou popsány v trestním zákoníku, opatření ukládaná za tyto činy a postup pro výkon soudnictví ve věcech mládeže. Je zde zaveden termín provinění, kterým se rozumí trestný čin spáchaný mladistvým nebo dítětem. Vztahuje se na toho, kdo v době spáchání trestného činu nepřekročil osmnáct let života. Tento zákon definuje mládeží děti, to je ten, kdo ještě nedovršil patnáct let života a mladiství, ten, kdo má více než patnáct, ale ještě neměl osmnáct let. Tyto osoby mají specifický přístup v řešení jejich trestné činnosti, tresty odnětí svobody jsou sníženy na polovinu s nejnižší hranicí jednoho roku a maximální pět let. Pokud se mladiství dopustí zvláště závažného trestného činu, který v trestním zákoníku má výjimečný trest, je horní hranice deset let. Za provinění lze jako trestní opatření uložit obecně

prospěšné práce, peněžité opatření, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, zákaz činnosti, domácí vězení, vyhoštění, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a odnětí svobody podmíněné nebo nepodmíněné. [25]

Dohoda mezi Policií České republiky a FAČR

Předmětem dohody je vymezení zásad a forem spolupráce při konání fotbalových utkání (i mezinárodních) mezi PČR, FAČR a jednotlivými fotbalovými kluby.

V kapitole jsou uvedeny vybrané stěžejní předpisy, které se nějakým způsobem dotýkají konání sportovních akcí. Zejména pak upravují podmínky konání, spolupráci různých subjektů při jejich realizaci. V neposlední řadě upravují podmínky chování účastníků sportovních akcí v roli návštěvníků. Zejména v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany života, zdraví, majetku a veřejného pořádku na zmíněných akcích. Tyto právní předpisy dále také upravují práva a povinnosti jednotlivých zúčastněných stran.

4 TRESTNÁ ČINNOST SPOJENÁ S FOTBALOVÝMI UTKÁNÍMI

Trestná činnost spojená s fotbalovými zápasy je celosvětový problém. Muže mít nejrůznější povahu. Od nejrůznějších projevů rasizmu, xenofobie, politického extremismu nebo náboženského radikalismu až po projevy násilí, poškozování majetku či nelegální podnikání apod. V následující kapitole jsem se snažil popsat dle platné legislativy nejběžnější trestné činy a přestupky páchané v souvislosti s fotbalovými zápasy.

4.1 Nejčastější trestná činnost spojená s fotbalovými zápasy a související sankce

Trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby (§ 323 a § 325 TZ)

Trestného činu proti orgánu veřejné moci se dopustí ten, kdo v úmyslu působit na výkon pravomoci orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, použije násilí. V takovém případě je možný trest odnětí svobody od šesti měsíců do pěti let. I příprava takového činu je trestná. V případě, že je takový čin spáchán se zbraní, je ublíženo na zdraví nebo způsobena škoda, se trest pohybuje v rozmezí od dvou do osmi let. Je-li způsobena těžká újma na zdraví, škoda velkého rozsahu nebo porucha činnosti orgánu veřejné moci, je trest v rozmezí od čtyř do dvanácti let. Jestliže je následkem tohoto trestného činu smrt, pak je trest v rozmezí od deseti do osmnácti let. [16]

Trestného činu násilí proti úřední osobě se dopustí ten, kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci nebo pro výkon úřední osoby. Trest odnětí svobody může být až čtyři roky. I příprava takové činu je trestná. Pokud je čin spáchán se zbraní, je ublíženo na zdraví nebo je způsobena větší škoda, pak je trest v rozmezí od šesti měsíců do šesti let. Pokud je tomto trestném činu způsobena těžká újma na zdraví nebo škoda velkého rozsahu trest se pohybuje v rozmezí od tří do dvanácti let. V případě usmrcení osoby je trest od osmi do šestnácti let. [16]

Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení (§ 355 TZ)

Trestného činu hanobení národa, etnické rasy a přesvědčení se dopouští ten, kdo veřejně hanobí některý národ, jazyk, rasu nebo etnickou skupinu. Dále skupinu osob pro jejich výše uvedené atributy i přesto že tato skupina ke jmenované skupině nepatří a pachatel se to jen domnívá. Trest odnětí svobody může být až dva roky. Pokud pachatel k tomuto

trestnému činu použije tisk, film, rozhlas, veřejně přístupnou počítačovou síť nebo jiný podobný prostředek, je trest až tři roky. [16]

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356 TZ)

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod se dopustí ten, kdo veřejně podněcuje k nenávisti vůči národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob. Trestnou činností je dále také omezování práv a svobod příslušníků takových skupin. Trestem takového činu bude odnětí svobody až na dva roky. Trestné je i spolčení s takovou osobou. Trestem v rozmezí od šesti měsíců do tří let pak bude potrestán pachatel, který tento čin spáchá prostřednictvím tisku, filmu, rozhlasu, televize nebo podobným způsobem. Spadá sem i situace kdy se pachatel aktivně účastní činnosti skupiny, která takové myšlenky šíří. [16]

Výtržnictví (§ 358 TZ)

Výtržnictvím se rozumí hrubá neslušnost a výtržnost způsobená napadením jiného člověka, historické památky, kulturní památky, hrubé rušení přípravy, průběhu nebo zakončení sportovního utkání nebo shromáždění lidí. Tento čin je trestán až dvěma lety vězení. V případě, že se pachatel tohoto činu dopustí opakovaně nebo jako člen organizované skupiny, je trest až tři roky. [16]

Přestupky proti občanskému soužití (§ 49 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích)

Za přestupek proti občanskému soužití je považováno ublížení na cti, tím, že člověk vydá druhého člověka v posměch, ublíží mu na zdraví z nedbalosti, vyhrožuje újmou na zdraví. Přestupkem je také drobné ublížení na zdraví, nepravdivé obvinění z přestupku, schválnosti nebo jiné hrubé jednání. Dále omezováním výkonu práv členům národnostních menšin nebo působení újmu jiné osobě pro jeho příslušnost k národnostní menšině, vyznání, členství v politické straně, hnutí nebo organizaci apod. Za takové jednání lze uložit pokutu dle druhu přestupku od 5 000 Kč do 20 000 Kč spolu se zákazem pobytu. [21]

Ublížení na zdraví a těžká újma na zdraví (§ 122 TZ)

Ublížení na zdraví je stav poruchy zdraví nebo jiného onemocnění a porušení tělesných nebo duševních funkcí. Tento stav ztěžuje způsob života poškozeného po delší dobu a vyžaduje lékařské ošetření.

Těžká újma na zdraví je vážná porucha zdraví. Zejména pak zmrzačení, ztráta nebo velké snížení pracovní způsobilosti nebo smyslového ústrojí, ochromení údu, poškození důležitého orgánu, zohyzdění, vyvolání potratu, usmrcení plodu, dlouhá porucha zdraví. [16]

Rvačka (§ 158 TZ)

Úmyslné ohrožení života nebo zdraví, tím, že se osoba zúčastní rvačky. Trest odnětí svobody je až na jeden rok. Pokud je při rvačce způsobena těžká újma na zdraví, je trest peněžitý nebo odnětí svobody od šesti měsíců do pěti let. Pokud je způsobena osobou smrt, je trest od dvou do osmi let. [16]

Poškození cizí věci (§ 228 TZ)

Poškozením cizí věci se rozumí zničení nebo způsobení škody na cizím majetku. Poškozením cizí věci se rozumí i postříkání, pomalování nebo popsání barvou nebo jinou látkou. Trest odnětí svobody je až na jeden rok nebo zákaz činnosti nebo propadnutí věci jiné majetkové hodnoty.

Pokud je způsobena škoda velkého rozsahu, trest odnětí svobody je na dva až šest let. [16]

Založení, podpora a propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod (§ 403 TZ)

Trestné je založení, podpora a propagace hnutí, jenž prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo rozšiřuje rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo jinou zášť. Trest odnětí svobody je v rozmezí od jednoho roku do pěti let. I příprava založení takového hnutí je trestná. V případě spáchání takového činu v organizované skupině, za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, příslušníkem Armády ČR nebo prostřednictvím tisku, filmu, rozhlasu apod. je trest v rozmezí od tří do deseti let. Jestliže někdo veřejně projevuje sympatie k takovému hnutí, bude potrestán odnětím svobody od šesti měsíců do tří let. (§ 404 TZ) [16]

Trestná činnost, popřípadě přestupky páchané na fotbalových utkáních, ale i jiných sportovních akcích jsou hlavním důvodem negativního obrazu moderního sportu. Základem pro předcházení těmto negativním jevům je pak kvalitní legislativa, umožňující účinně trestat viníky a tím preventivně působit proti budoucím možným proviněním ostatních fanoušků, popřípadě chuligánů. V kapitole jsou uvedeny ty nejběžnější delikty páchané na fotbalových stadionech. Výčet však není úplný, protože je poměrně složité předpovídat možné chování lidí.

5 POŽADAVKY UEFA VEDOUcí KE ZVÝŠENí BEZPEČNOSTI STADIONU

Na základě článku 50 stanov UEFA byl vytvořen soubor pravidel, kterými se musí řídit všechny členské asociace a kluby. Díky této pravomoci UEFA byly vytvořeny předpisy týkající se požadavků na stadiony (UEFA Stadium Infrastructure Regulations). V tomto dokumentu jsou stadiony rozděleny do čtyř kategorií. Každá kategorie má svoje specifikace.

5.1 Výběr požadavků na stadiony (zahrnujících všechny kategorie stadionů) související s bezpečností

Místnost pro delegáta

Každý stadion musí být vybaven místností pro delegáta. Tato místnost musí mít telefon a internetové připojení. Z této místnosti musí existovat přístup k šatnám mužstev a rozhodčích. [8]

Požadavky na divácké zázemí

Sedadla musí být umístěna jednotlivě a připevněna pevně k tribuně, tak, aby nebylo možné je přemístit. Musí být vyrobena z nerozbitného a nehořlavého materiálu. Sedadlo musí být označeno a výška opěry musí být nejméně 30 cm od sedadla. Každý sektor musí mít své zázemí pro občerstvení návštěvníků. [8]

Vstup a odchod návštěvníků

Vstupy a vstupní turnikety musí být konstruovány tak, aby byl umožněn plynulý průchod návštěvníků dovnitř a ven ze stadionu. Přístupy ke stadionu musí být srozumitelně označeny tak, aby návštěvníky vedly k příslušným sektorům. Uvnitř areálu stadionu musí být označeny pomocí nápisů nebo mezinárodně srozumitelných piktogramů vstupy do sektorů a východy ze stadionu.

Všechny východové dveře a brány na stadionu a brány vedoucí ze sektorů fanoušků na hrací plochu musí být navrženy tak, aby byly odemčeny v průběhu zápasu (nicméně musí být hlídány a jejich použití je možné jen v případě nutnosti). Tyto dveře nebo brány musí být otevíratelné jen ve směru průchodu návštěvníků. [8]

Nouzový osvětlovací systém

Stadion musí být vybaven nouzovým osvětlovacím systémem dle bezpečnostních požadavků místních úřadů. Tento systém je aktivován v případě jakéhokoliv výpadku v kterékoliv části stadionu, do které má přístup veřejnost nebo zaměstnanci. Systém nouzového osvětlení je umístěn na všech odchozích a únikových cestách. [8]

Místní rozhlasový systém

Stadion musí být vybaven místním rozhlasovým systémem, který je dobře slyšitelný jak uvnitř, tak i vně stadionu a jeho chod je zajištěn i v případě výpadku energie. [8]

Zařízení pro první pomoc pro diváky

Toto zařízení je přítomno u každého sektoru pro diváky s příslušným vybavením a označením. [8]

5.2 Bezpečnostní předpisy UEFA

Určení bezpečnostního manažera

Každá asociace a klub jmenují bezpečnostního manažera. Tento manažer musí mít znalosti a zkušenosti v oblasti managementu bezpečnosti, bezpečnosti stadionu, zvládnání davu, veřejného pořádku, organizování a ticketingu. Bezpečnostní manažer je v těsném kontaktu s fanoušky a je obeznámen s jejich zvyky. Spolupracuje s policií a ostatními bezpečnostními manažery klubů a asociací. Má za úkol vytvoření analýzy rizik, seznamu výtržníků apod. Tyto informace sdílí s ostatními spolupracujícími subjekty. [7]

Spolupráce s fanoušky

Asociace a kluby spolupracují se zástupci klubů fanoušků a udržují s nimi dobré vztahy prostřednictvím podpory, poskytování informací, přednostnímu přidělení vstupenek, organizováním zájezdů na fotbalové zápasy, pomoci při zájezdech na zahraniční zápasy. Prostřednictvím organizací fanoušků kluby preventivně působí na fanoušky proti všem formám diváckého násilí a narušování veřejného pořádku. [7]

5.2.1 Opatření přípravy zápasu

Spolupráce s ostatními subjekty

Pořadatel před uskutečněním zápasu konzultuje opatření se všemi zúčastněnými stranami. Povinností pořadatele je spolupracovat s orgány veřejné moci, zejména s policií, výměnou

přeshraničních informací týkajících se bezpečnosti. Hlavním úkolem spolupráce s ostatními subjekty je zamezení přístupu na fotbalové utkání osobám se zákazem vstupu a známým výtržníkům a chuligánům.

Pro další subjekty podílející se na utkání musí být zajištěno odpovídající zázemí v souvislosti s jejich požadavky. Týká se to zejména policie, zdravotnické služby a požárního dozoru a ostatních zúčastněných orgánů veřejné správy. [7]

Styčná skupina

Pořadatel založí styčnou skupinu. Tato skupina bude složena ze zástupce hlavního pořadatele, dále ze zástupců zúčastněných stran správních orgánů, zástupce majitele stadionu, zástupců zúčastněných týmů. Dalším členem je delegát UEFA. Na stadionu musí být určeno místo, kde se skupina v případě potřeby schází. Skupina má dohodnutý volací znak, kterým se v případě potřeby svolá pomocí rozhlasu na dohodnuté místo v případě ohrožení. Členové se mohou dorozumívat prostřednictvím vysílaček. [7]

Strategie oddělení diváků

Pro zápasy, kde jsou diváci odděleni je zpracována strategie oddělení různých skupin diváků. Tuto strategii zpracovává pořadatel společně se zástupcem policie a bezpečnostním manažerem klubu. Jeli to nutné, je zpracována i strategie parkování těchto skupin v okolí stadionu. Tato strategie je projednávána na organizační schůzce před zápasem. [7]

Bezpečnostní způsobilost stadionu

Pořadatel musí zajistit bezpečnostní prohlídku stadionu. Tato prohlídka se provádí každoročně. [7]

První pomoc pro návštěvníky

Počet a kvalifikace zdravotnického personálu, včetně prostředků přítomných na stadionu bude určen příslušnými orgány veřejné moci. Tyto osoby musí být příslušně označeni. [7]

Prodej lístků

Prodej lístků musí být přísně kontrolován. Lístky jsou dostupné k prodeji na určených místech. Každý subjekt (např. zástupci hostujících klubů apod.), kterému jsou přiděleny vstupenky na zápas, odpovídá za to, aby se tyto vstupenky dostaly jen mezi jeho příznivce. Pořadatelé a asociace nebo kluby, by měli zabránit tomu, aby se vstupenky nedostaly na černý trh a k neoprávněným osobám nebo agenturám. [7]

Pokud to vyžaduje situace, budou vstupenky přiděleny pouze na základě předložení dokladu o identifikaci diváků, kterým byly vstupenky prodány. Všechny osobní údaje získané při prodeji vstupenek musí být dostupné orgánům veřejné moci příslušné země a orgánům UEFA. Jestliže se hraje zápas na neutrální půdě, pak je pořadatel, po konzultaci s policií nebo veřejným orgánem, zodpovědný za rovnoměrné rozdělení mezi skupiny diváků (příznivci obou klubů a neutrální diváci). Jakmile je strategie rozdělení lístků schválena policií nebo jiným příslušným orgánem a lístky jsou distribuovány, je možné stáhnout z prodeje vstupenky v určitých sektorech. [7]

Bezpečnost hostujícího týmu

Předatel musí požádat polici o pomoc při zajištění bezpečnosti hostujícího týmu v místě jeho ubytování a při přesunech na stadion a zpět (za účelem tréninku nebo před zápasem). [7]

Cestování hostujících fanoušků

Pokud se ukáže, že z bezpečnostních důvodů není vhodné, aby hostující fanoušci cestovali na zápas, je nutné, aby pořadatel a všechny dotčené subjekty této skutečnosti zabránili. Jestliže se očekává více, než 500 fanoušků je nutné informovat pořadatele a zúčastněné orgány, aby zajistili dostatečný počet pořadatelů pro příslušný doprovod ke stadionu. [7]

5.2.2 Vstup diváků na stadion

Předatel zajišťuje stadion proti neoprávněnému vniknutí před začátkem utkání. Dále zajišťuje kontrolu stadionu za účelem odhalení neoprávněných osob, nebezpečných předmětů nebo látek.

Rozdělování různých skupin fanoušků musí být zajištěno co nejdále od stadionu, jak je to jen možné, aby se zabránilo potyčkám a míchání davů. Pokud fanoušci přijíždějí ke stadionu autobusy nebo auty, je nutné jednoznačně určit, kde budou jednotlivé skupiny parkovat, tak, aby byly od sebe odděleny. [7]

Vstupní kontrola na stadion

Diváci postoupí osobní prohlídku bezpečnostním pracovníkem na vnějším perimetru nebo na vnějším okruhu u stadionů, které nemají vnější perimetr tak aby se k turniketům dostali pouze diváci se vstupenkami. Cílem první kontroly je zabránit vnášení nebezpečných předmětů a látek na stadion. Konečná kontrola musí být provedena mimo turnikety, aby se zajistilo, že divák jde do správného sektoru, nepřináší na stadion nebezpečné

předměty, látky nebo pyrotechniku, návštěvník není známým výtržníkem či pod vlivem alkoholu nebo drog. Osobní prohlídka musí být prováděna citlivě a účinně, tak, aby prohledávaná osoba nebyla prohledávána více než jednou. Osobní prohlídka bude prováděna osobou stejného pohlaví.

Pořadatel spolupracuje s policií, aby zajistil vyvedení osob, jimž byl odepřen vstup nebo byly vyhoštěny ze stadionu, tak, aby tyto osoby byly drženy v dostatečné vzdálenosti od stadionu do doby, než utkání skončí. [7]

Informace pro návštěvníky

Pořadatel zajišťuje informace pro diváky. Tyto informace se týkají zejména různých zákazů a kontrol týkajících se zápasu, dále jejich chování na stadionu a zakázaných předmětů a látek a důsledků, které plynou z jejich porušení. Tyto informace je možné předat prostřednictvím rozhlasu. [7]

Bezpečnostní pracovníci

Bezpečnostní pracovníci, zdravotníci, požární dozor a ostatní zainteresované osoby musí být přítomny na určených místech, uvnitř i vně stadionu dříve než bude stadion zpřístupněn veřejnosti. Tyto osoby jsou přítomny na svých pozicích až do doby než stadion opustí všichni návštěvníci a okolní davy se nerozptýlí.

Hlavní bezpečnostní pracovník zajistí, aby všechny vstupy a východy byly provozuschopné. Dále u nich musí být přítomna obsluha s náležitou kvalifikací. Všichni tyto pracovníci musí být obeznámeni s uspořádáním stadionu, jeho požárními a evakuačními plány a bezpečnostními směrnicemi. [7]

5.2.3 Řízení diváků na stadionu

Omezení pohybu diváků po stadionu

Pořadatel přijímá opatření k zamezení pohybu návštěvníků do sektorů, kde nemají přístup. V případě nutnosti umístění více než jedné skupiny diváků v jednom sektoru musí být tyto skupiny odděleny nepřekonatelnými bariérami nebo ploty. Mezi těmito ploty jsou prostory obsazené pouze bezpečnostními pracovníky.

Veřejné průchody (chodby, schodiště, vrata a únikové trasy) musí být volné, bez jakýchkoliv překážek zabraňujících pohybu návštěvníků.

Nápoje je možné prodávat jen v otevřených papírových nebo plastových nádobách, tak aby se zabránilo použití těchto obalů k ublížení na zdraví. [7]

Ochrana hrací plochy

Pořadatel musí zajistit ochranu hrací plochy před vniknutím fanoušků. Tato ochrana však musí umožnit v případě potřeby evakuaci fanoušků na hrací plochu, pokud evakuační trasa není vedena jinam. Tento typ ochrany musí být schválen příslušnými státními orgány a nesmí v žádném případě ohrožovat návštěvníky. [7]

Kamerový dohledový systém

Kamerový dohledový systém (dále jen CCTV) musí sledovat diváky a všechny vstupy a východy stadionu a také ostatní oblasti stadionu. Tento systém je pod stálou obsluhou bezpečnostního pracovníka ve velínu. [7]

Systém ozvučení stadionu, místní rozhlas

Systém ozvučení stadionu musí splňovat takové parametry, aby jím šířená oznámení byla slyšitelná a srozumitelná jak uvnitř, tak i vně stadionu, a to i v případě, zvýšení hluku způsobného diváky. Hlasatelé musí být schopni předat zprávu i hostujícím divákům, v případě, že se jedná o mezinárodní zápas. Oznámení musí mít striktně neutrální charakter. Nesmí se tímto způsobem šířit žádné politické zprávy, povzbuzování domácího mužstva nebo jakákoliv diskriminace hostujícího mužstva. [7]

Provokativní akce nebo rasismus

Pořadatel musí být schopen zabránit jakékoliv provokaci nebo projevu rasizmu (směrem od diváků k hráčům nebo mezi skupinami diváků apod.) na stadionu nebo v jeho blízkosti. Příkladem mohou být provokativní transparenty, pokřiky, vlajky apod. V takovém případě je nutné zasáhnout proti takovému jednání prostřednictvím místního rozhlasu a přikázat odstranění transparentů nebo ukončení pokřiků. Osoby zodpovědné za takové jednání by měly být identifikovány a vyvedeny ze stadionu. [7]

Zdržení fanoušků na stadionu

Pokud bezpečnostní manažer rozhodne z bezpečnostních důvodů o tom, že určitá skupina fanoušků bude zdržena na stadionu do doby, než se ostatní skupiny po zápase rozptýlí, musí být toto oznámení zveřejněno v jejich mateřském jazyce prostřednictvím rozhlasu. Toto oznámení se musí opakovat před koncem zápasu. Zdržovaná skupina musí mít přístup k sanitárním zařízením, občerstvení, v rámci možností musí být postaráno o jejich zábavu

takovým způsobem, aby se udržel dav v klidu, a v pravidelných intervalech musí být podávána informace, jak dlouho ještě musí setrvat na stadionu. [7]

Teoretická část měla za úkol seznámit s problematikou konání sportovních akcí. Dále s historickým kontextem možných problémů, které lze na takové sportovní události očekávat. V další části pak s jejím právním základem a konkrétními požadavky a normami fotbalové asociace týkajícími se konání takové sportovní akce, jako je Mistrovství Evropy do 21 let. V České republice je to poměrně ojedinělá sportovní akce svého druhu a co se týká fotbalu, tak je nejvyšší metou konání významného turnaje, který je možné v České republice pořádat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI

Fotbalový stadion v Uherském Hradišti je nedílnou součástí společenského života obyvatel Slovácka. Na fotbalová utkání se sjíždí nejen obyvatelé Uherského Hradiště, ale i okolních vesnic a svým způsobem zasahuje do života i lidem, které fotbal nezajímá. Přinejmenším těm, kteří žijí v jeho blízkosti nebo městem projíždí v době konání utkání (různá dopravní omezení, bezpečnostní opatření apod.).

Pro konání Mistrovství Evropy hráčů do 21 let musel stadion projít rekonstrukcí, aby splnil požadavky UEFA pro konání takové sportovní akce.

6.1 Stručná historie

První informace o stadionu v Uherském Hradišti jsou z roku 1926. Byla zde postavena klubovna místního sdružení Slovácká Slavia. Tento pozemek byl nicméně využíván pro účel fotbalových zápasů a tréninků již od roku 1905. V třicátých letech 20. století byla u hřiště vybudována první dřevěná tribuna. V průběhu let padesátých byla tato tribuna postupně zvětšena a zastřešena. Dále byly postupně budovány kolem hřiště betonové ochozy, a zděná věž osazená hodinami a ukazatelem skóre. Vedle věže byly vybudovány veřejné WC pro diváky. Tato rekonstrukce byla dokončena v roce 1960. Na jaře 1979 byla zahájena další rekonstrukce. Byla zbořena původní dřevěná tribuna. Ta byla nahrazena novou tribunou, která pojala celkem 1000 diváků. V devadesátých letech pak proběhla další série rekonstrukcí, výměna ukazatele za světelnou informační tabuli, rekonstrukce kanceláří a v roce 1995 další rozšíření tribuny na celkem 1150 míst k sezení. V roce 1997 přišla rána v podobě velkých povodní. Byla úplně zničena hrací plocha a také celé zázemí stadionu. Rekonstrukce hrací plochy proběhla na podzim roku 1997. V roce 2000 došlo ke sloučení klubů Slovácká Slavia a 1. FC Synot Staré Město. Za podpory města se začal v polovině roku 2000 budovat zcela nový stadion, který byl dokončen v roce 2003. [41]

Obr. 5 Stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti [42]

Tab. 1 Parametry stadionu Miroslava Valenty [42]

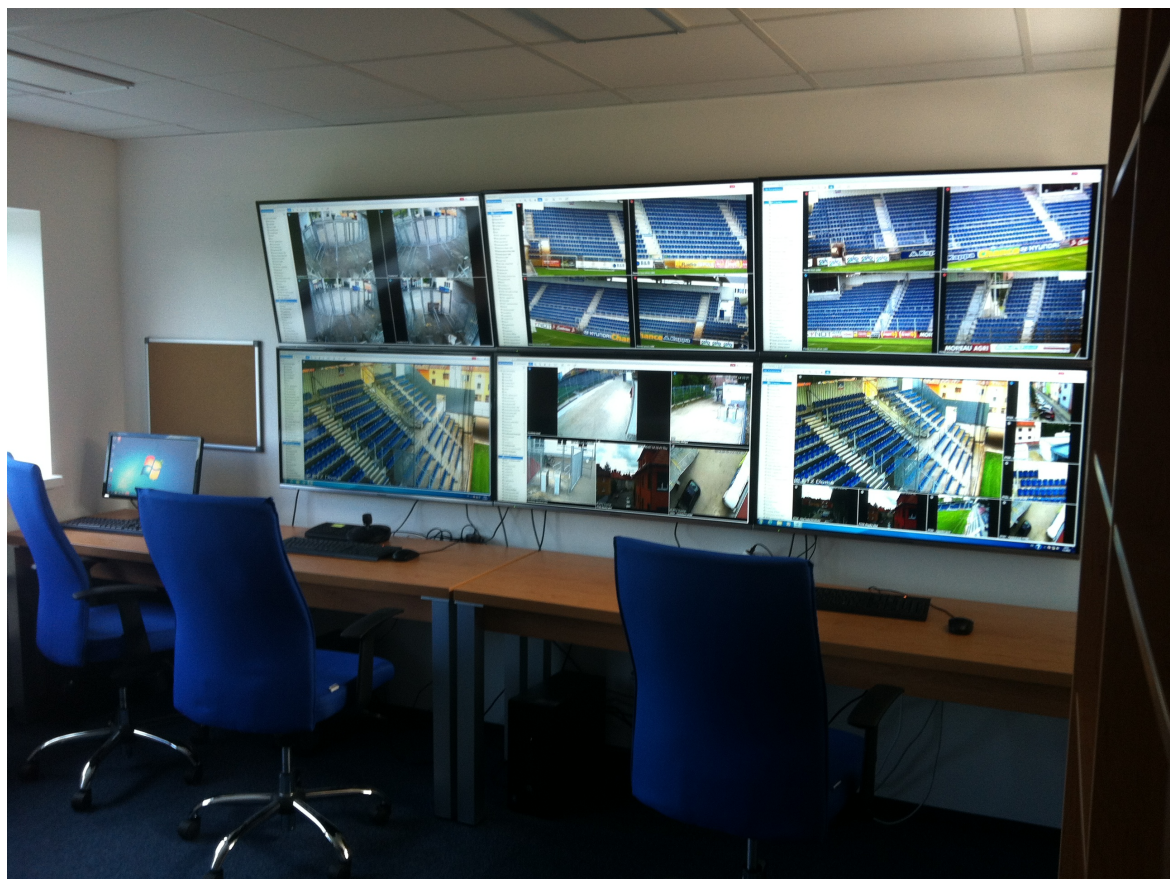
Parametr stadionu	Hodnota
Počet parkovacích míst	80
Počet pokladen	8
Rozměr hřiště	105 x 68 m
Osvětlení	1400 luxů
Kapacita západní tribuny	1950
Kapacita východní tribuny	1630
Kapacita jižní tribuny	1720
Kapacita severní tribuny	1700
Celková kapacita stadionu	8000

6.2 Zařazení stadionu Miroslava Valenty do kategorie IV

Po rekonstrukci stadionu, která započala již na podzim roku 2014, bude stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti spadat do kategorie IV, dle požadavků UEFA. Kromě obecných požadavků UEFA na fotbalové stadiony, musí tedy stadion splňovat ještě další parametry pro stadion kategorie IV.

Kontrolní místnost

Hlavní požadavky související s bezpečností jsou výstavba a vybavení kontrolní místnosti (velínu), ta musí poskytovat dobrý přehled o areálu stadionu a také musí být vybavena komunikačním zařízením.

Obr. 6 Kontrolní místnost [zdroj:vlastní]

Kamerový dohledový systém

Stadion musí být vybaven kamerovým dohledovým systémem, který monitoruje jak vnitřek stadionu, tak i jeho okolí. Výstupy jsou pak zobrazeny na barevných monitorech v kontrolní místnosti.

Kamerový dohledový systém je v současnosti (tedy před zahájením ME do 21 let) zcela modernizován a jeho plný provoz bude zahájen v posledním ligovém utkání. Tento systém je umístěn v kontrolní místnosti (velínu) stadionu. Kontrolní místnost se nachází nad sektorem A7. Bezpečnostní pracovník a zástupci PČR mají tedy dobrý přehled o dění na hrací ploše i tribunách. Ostatní části areálu i kolem něj jsou také pod dohledem kamer. Pohledy některých kamer jsou uvedeny v příloze I.

Tab. 2 Vybrané minimální požadavky na stadion kategorie IV [8]

Parametr stadionu	Minimální hodnota parametru
Hřiště	105 x 68 m
Počet míst k sezení na stadionu (místa ke stání jsou zakázány)	8000
VIP* místa celkem	500 (100 pro hosty)
Osvětlení	1400 lux na celé hrací ploše (800 lux z vlastního zdroje, v případě výpadku)
Parkovací místa pro VIP* (zabezpečené parkoviště)	150
Místa pro komentátory	25

* pozn. Very Important Person, velmi důležitá osoba (dále jen VIP)

6.3 Návštěvní řád

Na základě zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu je povinen provozovatel sportovního zařízení vyhotovit a zveřejnit návštěvní řád sportovního zařízení, v tomto případě návštěvní řád fotbalového stadionu. Fotbalový stadion Miroslava Valenty je majetkem města Uherské Hradiště, jeho nájemcem je pak společnost 1. FC Slovácko a.s.. Tento dokument je závazný pro každého, kdo vstoupí do areálu stadionu. Tím, že osoba vstoupí do areálu, vyjadřuje souhlas s tímto řádem a musí se podle toho chovat.

Návštěvní řád by měl svou podstatou přispívat k zajištění bezpečnosti osob a ochrany majetku stadionu a také k poklidnému průběhu sportovních utkání konaných v areálu stadionu.

Hlavním účelem stadionu Miroslava Valenty je konání fotbalových utkání a jejich sledování diváky. Vstup na stadion pro veřejnost je možný jen v případě, že s ním souhlasí nájemce stadionu a to pouze v době určené návštěvním řádem. V ostatních případech je vstup umožněn na základě speciálního povolení vydaného společností 1. FC Slovácko a.s.. Subjekty oprávněné dohlížet na dodržení návštěvního řádu jsou nájemce, pořadatelská služba, bezpečnostní služba a v případě výkonu své pravomoci také PČR. [28]

Zdržovat se na stadionu mohou pouze osoby, které mají platnou vstupenku nebo jiné potvrzení povolení pobytu na stadionu. V případě, že je osoba vyzvána členem pořadatelské služby, bezpečnostního pracovníka nebo příslušníka PČR, k předložení platné

vstupenky, popřípadě nějakého typu povolení pobytu na stadionu, je tato osoba povinna tento průkaz předložit ke kontrole. Jestliže pak nebude tento doklad platný nebo dotyčný není schopen prokázat povolení k přítomnosti na stadionu, musí opustit areál stadionu. Pokud není určeno jinak, vstup na stadion a odchod z něj je umožněn vždy hodinu před konanou akcí a hodinu po jejím skončení. Každý návštěvník je povinen obsadit pouze místo, které je mu přiděleno na vstupence, a příslušníci hostujících fanoušků se musí zdržovat jen v sektorech jim určeným. V případě, že to vyžaduje situace mohou návštěvníci obsadit i jiná místa nebo sektory, ale jen na pokyn pořadatelské služby, bezpečnostní služby a nebo PČR. Osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo osoby ohrožující svým jednáním zdraví ostatních nebo majetek je oprávněna pořadatelská služba, bezpečnostní služba nebo PČR vyvést z areálu stadionu. A to bez jakéhokoliv nároku na vrácení částky zaplacené za vstup. [28]

Vstup do areálu Stadionu Miroslava Valenty je na vlastní nebezpečí a návštěvník zodpovídá za vlastní jednání. Při vstupu do areálu je každý povinen předložit platnou vstupenku nebo jiný dokument opravňující k pobytu na stadionu a to bez vyzvání. Pokud osoba není schopna prokázat oprávnění ke vstupu, je jí vstup odepřen. Odepřít vstup lze i osobám představujícím riziko pro průběh sportovní akce nebo osobám se zákazem vstupu na podobné akce vydaným příslušnými státními orgány, a to i v případě že vlastní platnou vstupenku, bez nároku na vrácení vstupného. Dále je povinen umožnit provést vstupní kontrolu členům pořadatelské služby, bezpečnostní služby nebo PČR. Tato prohlídka se vztahuje na požití alkoholických nápojů, návykových látek, vnášení nebezpečných předmětů nebo jiných látek, které mohou představovat bezpečnostní riziko pro průběh konaného zápasu, mohou ohrozit zdraví či majetek nebo způsobit požár. Tato prohlídka se vztahuje i na veškerá zavazadla, která jsou vnášena do areálu stadionu. K prohlídce je možné použít i příslušných technických prostředků. [28]

Do areálu stadionu je zakázáno vznášet zejména předměty nebo látky, které mohou sloužit k:

- projevům rasizmu, propagaci jakéhokoliv politického hnutí či odporují mravním zásadám společnosti,
- ublížení na zdraví či životě
 - o zbraně všech druhů, spreje, leptavé látky, hořlaviny, barvy, předměty z lámavého nebo tříštivého materiálu (láhve, plechovky),
- a další předměty jako jsou:

- žebříky, židle, krabice, tyče pro vlajky nebo transparenty, laserová ukazovátka, ohňostroje, světlice, dýmovnice a jinou pyrotechniku, mechanicky poháněné přístroje způsobující hluk, zvířata, kufry, velké tašky, fotoaparáty, kamery (určené k profesionálnímu záznamu), alkoholické nápoje a jiné návykové látky.

Pořadatel je oprávněn vyzvat návštěvníka k předložení průkazu totožnosti. Tak zjištěné údaje může pořadatel využít v případě porušení návštěvního řádu. Návštěvník vstupem na stadion s takovým zpracováním osobních údajů souhlasí.

Návštěvníci fotbalového Stadionu Miroslava Valenty se musí chovat tak, aby svým jednáním neohrožovali, neomezovali nebo neobtěžovali své okolí nad míru danou povahou fotbalového zápasu. [28]

Návštěvníkům je zakázáno:

- přelézat ploty, zdi, ohraničení hrací plochy, a jiné stavby nebo zařízení,
- vstupovat do míst, která pro ně nejsou určena,
- házet předměty či jiné látky na hrací plochu,
- používat pyrotechniku,
- ničit zařízení stadionu,
- popisovat nebo polepovat stavby a vybavení v areálu stadionu,
- znečišťovat areál stadionu jakýmkoliv způsobem,
- překrývat transparenty nebo reklamní panely v areálu stadionu,
- kouřit.

Dále jsou povinni dbát pokynů pořadatelské služby, bezpečnostní služby, PČR, Hasičského záchranného sboru ČR, zdravotnických služeb a hlasatele. Dle příslušné legislativy² jsou zakázány projevy rasizmu, politické nebo náboženské nesnášenlivosti atd. Pokud k takovému jednání dojde, bude návštěvník bez napomenutí vyveden a ze strany státních orgánů budou přijata příslušná opatření.

V případě porušení návštěvního řádu je možné udělení pokuty od 1000 Kč do 50 000 Kč, dle způsobené škody a také dočasný nebo trvalý zákaz vstupu do areálu stadionu. Pokud

² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník § 355, § 356, § 403

dojde ke zjištění nebo podezření ze spáchání trestného činu, bude tato skutečnost oznámena příslušným orgánům. [28]

6.4 Organizační řád pořadatelské služby Stadionu Miroslava Valenty

Organizační řád má za úkol řešit úkoly pořadatelské služby při fotbalových zápasech na stadionu.

Oprávnění a povinnosti:

- člen pořadatelské služby musí splňovat tělesné a psychické požadavky nutné ke způsobilosti výkonu jeho úkolů,
- zajišťuje dodržování návštěvního řádu,
- plní úkoly dané hlavním pořadatelem a vedoucími jednotlivých úseků,
- udržuje nerušený průběh utkání na přiděleném úseku a v případě jeho narušení zjedná pořádek,
- v případě závažného narušení nebo okolností vedoucím k tomuto narušení tuto skutečnost hlásí hlavnímu pořadateli,
- zajišťuje vstup do vyhrazených prostor pouze osobám s patřičným povolením,
- při styku s návštěvníky dodržuje pravidla slušného chování a etiky,
- před nástupem a při výkonu svých povinností nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky. [29]

Bezpečnostní pracovník klubu

Bezpečnostní pracovník klubu je osoba, která komunikuje a odpovídá za komunikaci s PČR a má patřičné rozhodovací pravomoci týkající se bezpečnosti na fotbalovém utkání. O zásahu PČR na fotbalovém utkání rozhodují bezpečnostní pracovník, hlavní pořadatel a velitel bezpečnostní agentury. [29]

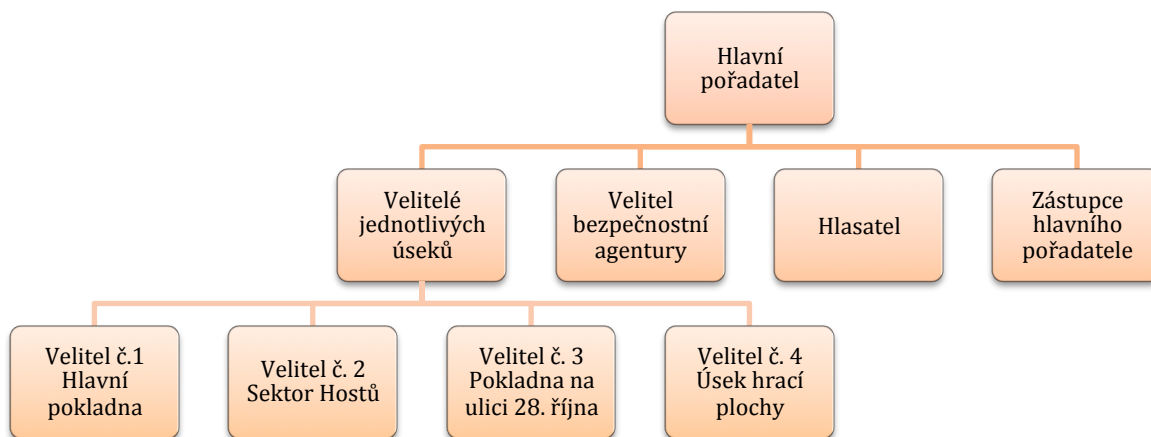
Hlavní pořadatel

Hlavní pořadatel zahajuje svou činnost nejméně tři hodiny před začátkem utkání a dle potřeby po jeho skončení. Jeho úkolem je koordinovat činnost pořadatelů a nechává vyhlášovat upozornění pro diváky hlasatelem.

Úkoly hlavního pořadatele jsou:

- musí být označen nápisem „HLAVNÍ POŘADATEL“

- určit a zajistit prostory pro delegáty a ostatní úřední osoby, ze kterých budou mít přehled o situaci na hrací ploše a celý prostor tribun,
- musí zajistit prostřednictvím předem vybraných pořadatelů (jejich počet je dán charakterem rizikovosti utkání, musí být řádně označeni vestou s číslem) vstup pouze oprávněných osobám, správný chod pokladen, turniketů, ochranu dopravních prostředků delegátů a rozhodčích,
- zajistí zdravotnickou službu s dostatečným vybavením,
- zajišťuje, aby pořadatelé byli dostatečně proškoleni,
- pověřuje osoby, které jsou zodpovědné za udržení klidu v určených sektorech,
- musí vytvořit opatření k zajištění prodeje nápojů v obalech odpovídajících bezpečnostním předpisům,
- dodržuje kontakt s ostatními zainteresovanými stranami, zejména pak se zástupci PČR, městské policie a dalšími,
- jestliže dojde k narušení bezpečnosti nebo veřejného pořádku, rozhodne o přijatých opatřeních, a vyžaduje součinnost ostatních bezpečnostních složek při závažném narušení pořádku, při, kterém tuto situaci nezvládne pořadatelská služba. [29]

Obr. 7 Schéma organizační struktury pořadatelské služby [29]

Pořadatelé a vedoucí úseků

Vedoucí úseků jsou přímo podřízeni hlavnímu pořadateli. Na svém přiděleném úseku zodpovídají za podřízené pořadatele a koordinují jejich činnost. V případě potřeby musí zajistit včasné otevření nouzových východů, které mají přiděleny. Dále se řídí pravidly pro pořadatele. Pořadatel musí před zápasem i po jeho ukončení prohlédnout stadion. V rámci svých úseků dohlíží na svěřené sektory a dohlíží na udržení veřejného pořádku. Poskytuje informace týkající se organizace zápasu nebo jeho infrastruktury návštěvníkům. Provádí osobní prohlídku vstupujících osob. Jestliže návštěvník vnáší do areálu stadionu zakázané předměty nebo látky, zajistí takový předmět, označí jej a po zápase jej zase vydá. Toto se týká zejména vnášeného alkoholu. Pořadatel pak musí poskytnout informace týkající se zajištění veřejného pořádku PČR. Před zásahem PČR musí vyčerpat všechna možná opatření k obnovení pořádku. [29]

Pořadatel je povinen návštěvníkovi říct, zdali může do areálu stadionu vstoupit či nikoliv. Návštěvník nebude vpuštěn do areálu v případě, že má vstup zakázán udělený na základě jeho provinění z minulosti, je očividně pod vlivem alkoholu nebo má u sebe předmět, který může ohrozit bezpečnost a veřejný pořádek v areálu stadionu. Pořadatelé dbají na to, aby nedocházelo k míchání rizikových fanoušků soupeřících mužstev. [29]

V kapitole byl představen Stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti z pohledu jeho historie a jednotlivých parametrů. Dále také základní platné předpisy týkající se samotného areálu. Těmito předpisy jsou návštěvní řád a organizační řád pořadatelské služby. Ve zmíněných dokumentech jsou podrobně rozpracovány zásady chování návštěvníků stadionu, podmínky pro vstup do areálu stadionu a také zákazy a postihy plynoucí z porušení návštěvního řádu. Organizační řád je interním přepisem, kterým se řídí pořadatelská služba 1. FC Slovácko. Najdeme zde působnost jednotlivých členů, jejich povinnosti, organizační členění a pokyny nutné pro výkon jejich činnosti před, během a po fotbalovém utkání. Oba dokumenty jsou zpracovány velmi srozumitelně a názorně.

7 SPOLUPRÁCE S POLICIÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Spolupráce s PČR je právně založena zejména na § 14 zákona č. 273/2008 Sb. o policii ČR a usnesení rady EU 2010/C165/01.

Na základě této dohody jsou vymezeny zásady a formy spolupráce a také formy výměny informací mezi PČR a FAČR a kluby v souvislosti s konáním fotbalových utkání v rámci první a druhé fotbalové ligy a mezinárodních fotbalových utkáních.

7.1 Dohoda mezi PČR a FAČR

Zde jsou upraveny povinnosti k přijetí dostatečných opatření pro zajištění bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku v průběhu fotbalového utkání. Dohoda ukládá povinnost povolat bez zbytečného odkladu PČR, jestliže dojde k narušení bezpečnosti a veřejného pořádku, které pořadatel není schopen vlastními silami odvrátit a nastolit znovu pokojný stav. Dále se fotbalová asociace zavázala vydat příslušná nařízení nebo podmínky, aby byly fotbalové stadiony vybaveny potřebnou infrastrukturou a to zejména:

- řídicí místností,
- infrastrukturou oddělení fanoušků klubů (již od vstupu na stadion),
- kamerovým dohledovým systémem,
- lékařskou stanicí nebo jiným způsobem zajištěnou lékařskou pomocí,
- vnějším obvodovým zdivem nebo ploty zabraňujícími nekontrolovatelný přístup fanoušků,
- nouzovými východy s odpovídajícími vlastnostmi, které nejsou používány jako vstupy,
- viditelně umístěnými návštěvními řády,
- nutným označením cest pro fanoušky, pomáhající jim najít svá místa,
- parkovacími prostory pro jednotky PČR,
- v případě nutné přítomnosti PČR na stadionu je nutné zajistit prostory se sociálním zázemím.

Fotbalová asociace dále musí určit povinnosti klubů tak, aby zajistily:

- určení bezpečnostního manažera klubu,
- pořadatelskou službu v dostatečném počtu a kvalitě s postupy dle platných předpisů,
- zajištění školení pro pořadatelskou službu,

- koordinační jednání bezpečnostního manažera, hlavního pořadatele a zástupce PČR a zápis z tohoto jednání,
- označení členů pořadatelské služby a jejich jmenný seznam s číselným označením.

[30]

Při vzájemné spolupráci a plnění jednotlivých úkolů si jak PČR, tak i FAČR a zástupci klubů poskytují nutnou pomoc v rámci svých oprávnění a povinností. V případě mezinárodních utkání je bezpečnostní manažer fotbalové asociace začleněn do štábu velitele opatření. V tomto štábu musí být osobně přítomen při průběhu fotbalového zápasu. Policie mu pak předává před a během utkání informace a další požadavky související se zajištěním bezpečnosti a veřejného pořádku, týkající se pořadatelské služby. Jestliže je nutný zásah PČR, pak bezpečnostní manažer dává pokyny členům pořadatelské služby dle pokynů velitele zásahu. [30]

K zajištění bezpečnosti týkající se fotbalového utkání, jsou uzavírána místní ujednání o spolupráci. Tato ujednání se uzavírají vždy, pokud je zápas vyhodnocen jako rizikový, a mají písemnou formu. O skutečnosti, zdali je zápas rizikový či nikoliv, se rozhoduje společně s fotbalovým klubem. V případě, že se strany nedohodnou, pak rizikovost bude určena PČR. [30]

Policie České republiky je nedílnou součástí celého procesu konání fotbalových utkání. Je hlavním prvkem určujícím rizikovost jednotlivých utkání, podílí se na plánovacím procesu a v případě nutnosti přijímá opatření k obnovení veřejného pořádku na stadionu. Na rozdíl od pořadatelské služby má potřebné kompetence k provedení účinného zásahu a následnému zadržení osob dopouštějících se protiprávní činnosti. Přítomnost příslušníků PČR na stadionu má také nepochybně preventivní charakter a tudíž nepostradatelnou funkci.

8 ÚTKÁNÍ MISTROVSTVÍ EVROPY DO 21 LET HRAJÍCÍ SE V UHERSKÉM HRADIŠTI

V Uherském Hradišti se v rámci konání Mistrovství Evropy (dále jen ME) hráčů do 21 let odehrají celkem tři utkání.

8.1 Týmy hrající v Uherském Hradišti z pohledu jejich fanoušků

Na Stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti odehrají svá utkání ve skupině reprezentace Anglie, Portugalska, Itálie a Švédska.

Anglie

V Anglii je fotbal nejoblíbenějším sportem, proto i fotbalové fandovství a s ním spojené také chuligánství zde má velmi silnou tradici. Historicky jsou angličtí chuligáni velmi známí svými potyčkami s policií na domácí i zahraniční scéně. Největší konflikty se odehrávaly především v osmdesátých letech minulého století. V Anglii existuje velké množství chuligánských skupin, jako jsou například Head Hunters (Chelsea), Inter City Firm (West Ham United), Naughty Forty (Stoke City) a další. Některé tyto skupiny mají vazby na krajní pravici, organizovaný zločin apod. Díky bohatým zkušenostem má Velká Británie velmi dobře propracovanou legislativu týkající se fotbalového chuligánství. Ta mimo jiné umožňuje zákaz výjezdu do zahraničí známým chuligánům na fotbalové zápasy. Díky opatřením přijatým ve Velké Británii se počet narušení fotbalových zápasů značně snížil. Nicméně v žádném případě nevymizelo, je spojeno především s nastupující generací a tedy určitými chuligánskými nováčky ve věku od patnácti do sedmnácti let. [9]

Portugalsko

Portugalští fanoušci patří na mezinárodní scéně k těm umírněným, neprojevují nesnášenlivost v rámci evropských fotbalových pohárů ani národních celků. Co se týká portugalské ligy, byly zaznamenány projevy diváckého násilí především mezi fanoušky Sportingu Lisabon a Benfiky Lisabon. Nicméně po zmíněných incidentech byla přijata tvrdá opatření a tato aktivita výrazně poklesla. [9]

Švédsko

Ve skandinávských zemích se fotbalové chuligánství neprojevuje tak jako například v zemích západní Evropy. Je to dáno především tím, že fotbal zde není tím nejoblíbenějším sportem jako v již zmiňované Anglii. Fanoušci skandinávských zemí jsou známí spíše jako

„roligans“ tzn. mírumilovní fandové, fandící karnevalovým způsobem. Nicméně švédští fandové patří ve Skandinávii k těm nejradikálnějším. Nejvíce problémů pak v minulosti působili fanoušci stockholmských fotbalových klubů například ALK (Black Army) a Hammarby (Bajen Fans). Je zde také patrné snižování věku fotbalových chuligánů. [9]

Itálie

Italské fanoušky tvoří tzv. tifosi (tedy fanoušci) a členové radikálnějších skupin ultras. Fandění v Itálii má rovněž jako v Anglii silnou tradici a skupiny fanoušků jsou velmi dobře organizované a mají pevnou organizační strukturu. O tomto faktu hovoří zejména propracované choreografie týkající se práce s transparenty, různými chorály apod. Na rozdíl od anglických fanoušků jsou skupiny ultras různých italských klubů silně politizované a prostřednictvím fotbalu se snaží tyto myšlenky šířit. Tyto skupiny jsou orientovány většinou ultrapravicově nebo ultralevicově. Nicméně se v Itálii utvořily skupiny fanoušků antirasistické nebo antifašistické. Tato skutečnost potvrzuje to, že fandění v Itálii je velmi úzce spojeno s projevem politických názorů fotbalových diváků. [9]

Česká republika

Český národní tým sice v Uherském Hradišti nehraje žádné fotbalové utkání, nicméně lze očekávat, že na stadionu budou převažovat právě diváci z České republiky.

Ani Česká republika není oproštěna od fotbalového chuligánství. V minulosti se čeští chuligáni projevovali v souvislosti s fotbalovými utkáními především ve spojitosti s pražskými kluby, Brnem, Olomoucí a Ostravou. Tyto skupiny však nebyly ve větší míře organizovány. Organizovanost se začala projevovat až v devadesátých letech. Vzniklo množství chuligánských gangů s různým počtem neformálních členů, většina vznikla ve větších městech, jako jsou Praha, Ostrava, Olomouc a Brno. Na úrovni národní reprezentace se však chuligánská organizace zatím neutvořila. V minulosti bylo zaznamenáno, že se při zápase národního mužstva střetávaly skupiny chuligánů z různých měst. Názvy jednotlivých gangů obsahují většinou slova jako jsou ultras, klan, gang, banda atd. Rozdíl mezi chuligány a ultras není v České republice tak patrný jako v zahraničí, i když také vydávají tiskoviny, mají webové stránky apod. Největší potyčky se neodehrávají na stadionu, ale mimo něj. Bývá domluveno místo, čas, počet zúčastněných a pravidla boje. V takových případech je pro policii velmi obtížné zabránit takovým situacím.

Terčem chuligánů nebývají jen nepřátelené skupiny, ale také fotbalový funkcionáři, a rozhodčí. Některé skupiny, stejně jako v zahraničí, tíhnou k pravicovému nebo levicovému extremismu či projevům rasismu. [9]

Hlavní jádro fanoušků 1. FC Slovácko tvoří zejména Ultras Slovácko, kteří si říkají „fanaticos“. Tato komunita fanoušků má zhruba 900 členů. Věnují se zejména propagaci svého klubu, skládání chorálů a vytváření transparentů pro fotbalová utkání. Dále pak organizují výjezdy na fotbalová utkání a zveřejňují fotografie a reporty o nich. Projevují často také své názory týkající se dění v českém fotbale. Zejména se pak zapojili do kampaně proti současným poměrům na české fotbalové scéně a vedení v FAČR. Fanoušci mají také silné sklony nejen k používání pyrotechniky, ale i k vulgárním projevům na zápasech. Dle názorů na jejich webových stránkách to k fotbalu „prostě patří“. Dle mého názoru je tedy možné očekávat takové projevy i na ME do 21 let, protože to bude událost, která přitáhne velkou pozornost i v zahraničí. Na druhou stranu patří, tato skupina k těm umírněnějším, co se týká zejména diváckého násilí. [39],[40]

Cílem této krátké kapitoly bylo vytvořit představu o fanoušcích mužstev jednotlivých zemí, které se v Uherském Hradišti objeví, včetně těch domácích fanoušků. Vybral jsem hlavní charakterové rysy mentality fotbalového fandovství a možných projevů fanoušků, které byly pozorovány v minulosti při fotbalových utkáních, jak v jejich domácím prostředí, tak i na mezinárodní scéně. Protože uvedené informace poskytují ucelený pohled na možné rizikové skupiny fanoušků, měly by být součástí bezpečnostní dokumentace.

9 ANALÝZA RIZIK SPOJENÝCH S FOTBALOVÝM UTKÁNÍM

V následující kapitole jsem použil dvě metody analýzy rizik. Rizika jsem volil zejména ve vztahu k pořádání sportovní akce v souvislosti s nežádoucím chováním návštěvníků stadionu.

9.1 Analýza rizik metoda Failure Mode and Effect Analysis

Postup zvolené analýzy je založen na rozboru způsobu selhání jejich následků. Tento postup umožní nalézt dopady a jejich příčiny na základě systematicky vedeného hledání. Metoda Failure Mode and Effect Analysis (dále jen FMEA) vychází z následujícího vzorce. [10]

$$R = P * N * H$$

R – míra rizika

N – závažnost následků

P – pravděpodobnost vzniku a existence rizika

H – odhalitelnost rizika

Postup analýzy rizik metodou FMEA

V následujících tabulkách jsou uvedeny parametry použité pro výpočet celkové míry rizika v souvislosti s vybranými riziky spojenými s konáním sportovní události a dále související s nežádoucím chováním nebo činnostmi fotbalových návštěvníků. V tabulce Tab. 4 jsou vypočteny hodnoty míry rizika dle uvedeného vzorce a za použití parametrů z Tab. 3. V Tab. 5 jsou vypočteny hodnoty, nutné k sestrojení Paretova diagramu a Lorenzovy křivky, kterou jsem použil k vyhodnocení analýzy.

Hodnoty jsou vypočítány následujícím způsobem:

1. Hodnoty míry rizik spočítané v Tab. 4 je nutné seřadit sestupně.
2. Hodnoty ve sloupci relativní četnost byly spočítány dle vzorce

$$\text{Relativní četnost} = \frac{\text{Míra rizika } R}{\text{Celková hodnota } R}$$

3. Sloupec kumulativních relativních četností je dosažen součtem po sobě jdoucích relativních četností.
4. Výsledný graf je sestaven na základě vypočtených hodnot.

Tab. 3 Jednotlivé parametry metody FMEA [10]

R	Míra rizika	P	Pravděpodobnost vzniku rizika
0 – 3	Bezvýznamné riziko	1	Nahodilá, velmi nepravděpodobná
3 - 10	Akceptovatelné riziko	2	Nepravděpodobná
11 - 18	Mírné riziko	3	Pravděpodobná, reálná hrozba
18 - 65	Nežádoucí riziko	4	Velmi pravděpodobný vznik
65 - 125	Nepřijatelné riziko	5	Trvalá hrozba
H	Odhalitelnost rizika	N	Závažnost následků
1	Odhaleno v době spáchání	1	Malá škoda, úraz, delikt
2	Snadno odhalitelné, během pár minut	2	Úraz s pracovní neschopností, větší škoda
3	Odhalitelné, do jednoho dne	3	Střední delikt, úraz s převozem do nemocnice, vyšší škoda, přerušování utkání
4	Nesnadno odhalitelné (více než den)	4	Těžký delikt, úraz s trvalými následky, vysoká škoda, předčasné ukončení utkání
5	neodhalitelné	5	Smrt osob, velmi vysoká škoda na majetku

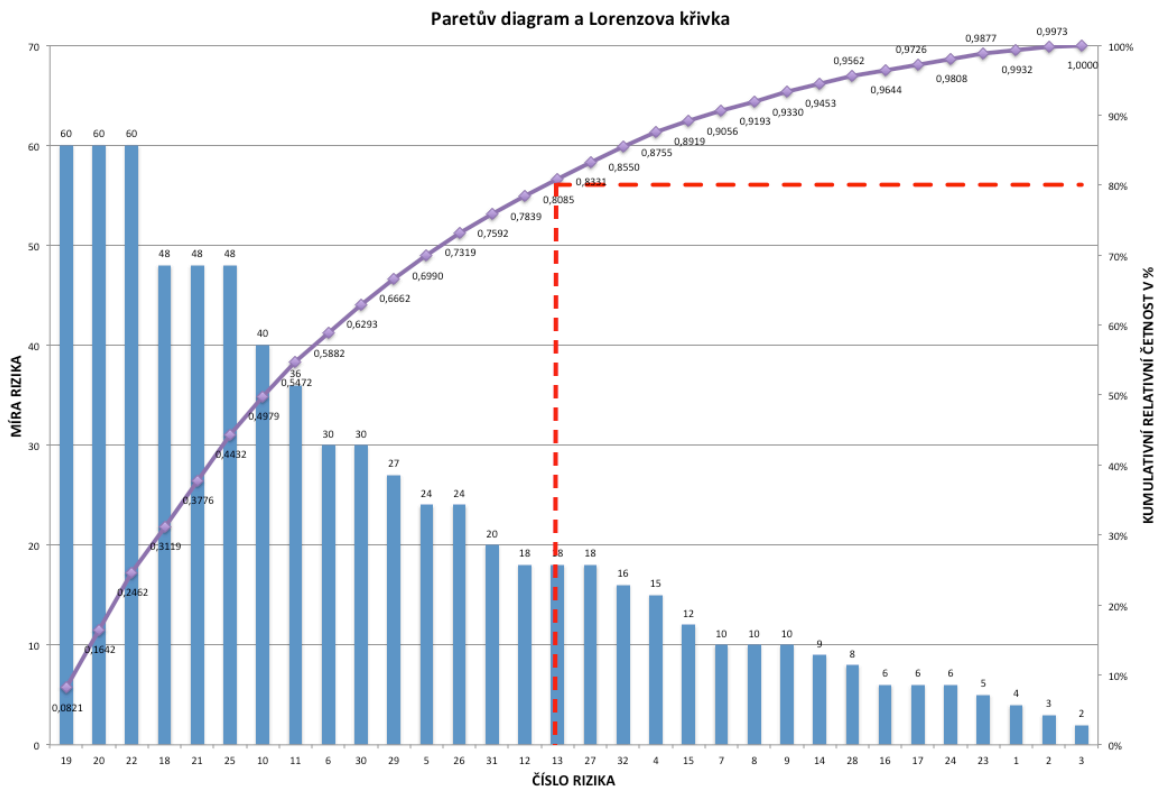
Hodnota výsledného rizika je v intervalu od 1 do 125. Jednotlivé intervaly nejsou rozděleny rovnoměrně, protože nežádoucí události v oblasti konání sportovní akce je i například přerušování utkání. Z tohoto důvodu je důležité, aby i události s relativně malými následky vztaženými k lidskému životu, zdraví nebo majetku byly zařazeny do vyšších kategorií rizik, protože mohou nepříznivě ovlivnit průběh utkání a způsobit tak škody, které nejsou příliš závažné z pohledu ochrany života nebo zdraví. Nicméně mohou být důvodem pro uložení sankcí pořadajícím klubům od fotbalové asociace, popřípadě státních orgánů za nedostatečnou pořadatelskou službu.

Tab. 4 Výpočet míry rizika pro vybrané hrozby [zdroj: vlastní]

Číslo	Název	Parametry			
		P	N	H	R
1	projevy rasizmu	4	1	1	4
2	projevy politického extremismu	3	1	1	3
3	projevy náboženského extremismu	2	1	1	2
4	rvačka	5	3	1	15
5	distribuce návykových látek	3	2	4	24
6	použití pyrotechniky	5	3	2	30
7	požár	2	5	1	10
8	terorismus s použitím zbraně	2	5	1	10
9	terorismus s použitím výbušnin	2	5	1	10
10	ničení zařízení stadionu	5	4	2	40
11	krádež	4	3	3	36
12	pokus o vzájemný střet fanoušků (domáci : hosté) v prostorách stadionu	3	3	2	18
13	pokus vzájemného střetu fanoušků chuligánů	3	3	2	18
14	vběhnutí na hrací plochu	3	3	1	9
15	napadení hráčů	3	4	1	12
16	provokativní chování fanoušků vůči pořadatelské službě	3	2	1	6
17	provokativní chování fanoušků vůči PČR	3	2	1	6
18	pokus o pronesení pyrotechniky	4	3	4	48
19	pokus o pronesení alkoholu	5	3	4	60
20	pokus o pronesení zbraně	3	5	4	60
21	pokus o pronesení jiného nebezpečného předmětu	3	4	4	48
22	spolupráce pořadatelů s fanoušky	3	5	4	60
23	zřícení konstrukce stadionu	1	5	1	5
24	vniknutí fanoušků do prostor stadionu (šatny, VIP)	1	3	2	6
25	možná přítomnost fanoušků hostů v sektorech domácích	4	4	3	48
26	vniknutí fanoušků se zákazem vstupu na sportovní utkání	3	4	2	24
27	vniknutí fanoušků bez platné vstupenky	3	2	3	18
28	použití dronu k trestnému činu, terorismu, projevům extremismu	2	4	1	8
29	jiné projevy vandalismu (zejména sprejerství apod.)	3	3	3	27
30	jiné projevy násilí včetně ublížení na zdraví a ohrožení života	3	5	2	30
31	napadení hlavního rozhodčího, asistenta nebo hráčů	5	4	1	20
32	napadení realizačního týmu nebo střídajících hráčů	4	4	1	16

Tab. 5 Tabulka hodnot k sestrojení Paretova diagramu a Lorenzovy křivky
[zdroj: vlastní]

Riziko č.	Míra rizika (R)	Relativní četnost	Kumulativní relativní četnost
19	60	0,0821	0,0821
20	60	0,0821	0,1642
22	60	0,0821	0,2462
18	48	0,0657	0,3119
21	48	0,0657	0,3776
25	48	0,0657	0,4432
10	40	0,0547	0,4979
11	36	0,0492	0,5472
6	30	0,0410	0,5882
30	30	0,0410	0,6293
29	27	0,0369	0,6662
5	24	0,0328	0,6990
26	24	0,0328	0,7319
31	20	0,0274	0,7592
12	18	0,0246	0,7839
13	18	0,0246	0,8085
27	18	0,0246	0,8331
32	16	0,0219	0,8550
4	15	0,0205	0,8755
15	12	0,0164	0,8919
7	10	0,0137	0,9056
8	10	0,0137	0,9193
9	10	0,0137	0,9330
14	9	0,0123	0,9453
28	8	0,0109	0,9562
16	6	0,0082	0,9644
17	6	0,0082	0,9726
24	6	0,0082	0,9808
23	5	0,0068	0,9877
1	4	0,0055	0,9932
2	3	0,0041	0,9973
3	2	0,0027	1,0000
Celková hodnota R	731		

Obr. 8 Paretův diagram a Lorenzova křivka [zdroj: vlastní]

Paretovo pravidlo říká, že za 80 % problémů může 20 % příčin. [44] Z Obr. 8 vyplývá, že abychom snížili 80 % možných rizik na co nejnižší míru, je nutné zaměřit se zejména na rizika, která jsou v grafu označena čísly 19, 20, 22, 18, 21, 25, 10, 11, 6, 30, 29, 5, 26, 31, 12, 13 a 27. Především na tato rizika se dále zaměřím v návrhu opatření.

9.2 Analýza rizik metodou souvztažnosti

Vzorec pro stanovení koeficientů rizika použitý pro výpočet v tabulce č. 3.

$$K_{ar} = \frac{\sum K_{ar}}{x - 1} * 100$$

$$K_{rb} = \frac{\sum K_{rb}}{x - 1} * 100$$

Vzorec pro výpočet osy O_1 a O_2 použitých v Obr. 7 k rozdělení grafu na oblasti závažnosti.

$$O_1 = 100 - \frac{K_{ar \max} - K_{ar \min}}{100} * 80 [\%]$$

$$O_2 = 100 - \frac{K_{pr \max} - K_{pr \min}}{100} * 80 [\%]$$

Pro dosažení do vzorce jsem použil hodnoty z Tab. 3.

$K_{ar} \text{ max} = 72,41 \text{ [\%]}$ (nejvyšší hodnota K_{ar})

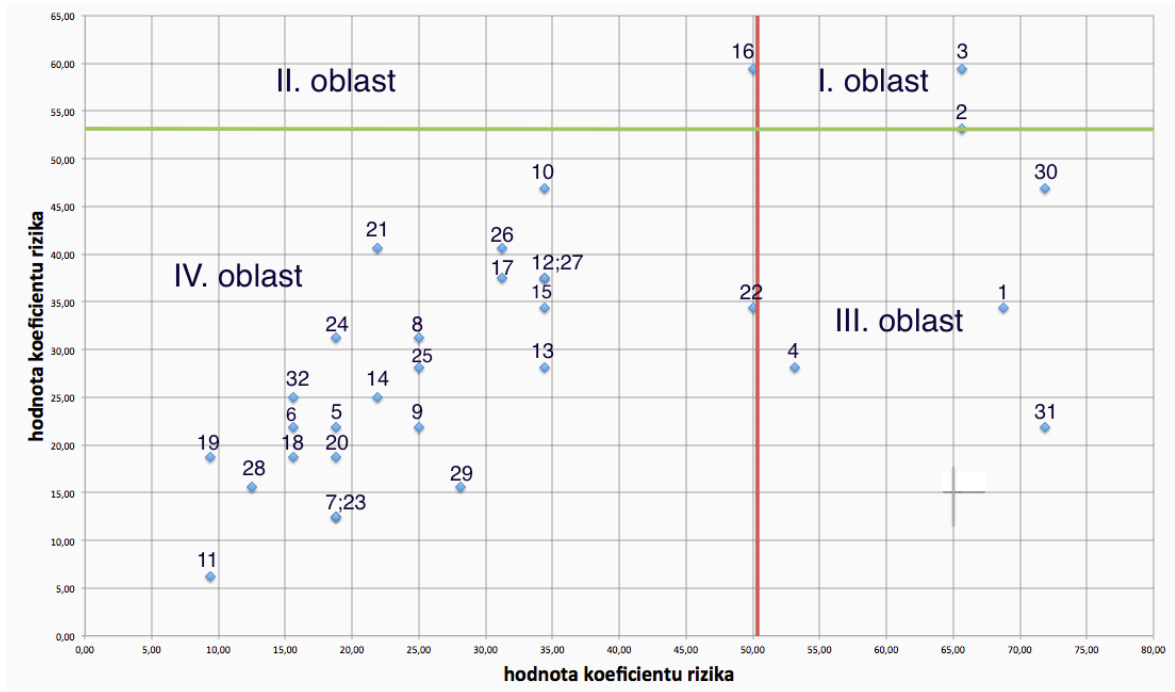
$K_{ar} \text{ min} = 10,34 \text{ [\%]}$ (nejnižší hodnota K_{ar})

$K_{pr} \text{ min} = 6,90 \text{ [\%]}$ (nejnižší hodnota K_{pr})

$K_{pr} \text{ max} = 65,52 \text{ [\%]}$ (nejvyšší hodnota K_{pr})

s (spolehlivost systému) = 80 %

Dle vzorce O1 a O2 jsem vypočítal, jaká bude poloha os na výsledném grafu matice rizik.

Obr. 9 Matice rizik provedená metodou souvztažnosti [zdroj: vlastní]

Použitá metoda ukázala, že nejslabšími místy vzájemných vazeb jsou rizika č. 16, 2 a 3. Tedy provokativní chování fanoušků vůči pořadatelské službě a projevy náboženského a politického extremismu. Tyto skutečnosti budou dále zohledněny v návrhu opatření.

Tab. 8 Tabulka rozdělení závažnosti oblastí grafu [10]

Závažnost rizik v oblastech grafu	
I. oblast	Primárně a sekundárně nebezpečná rizika
II. oblast	Sekundárně nebezpečná rizika
III. oblast	Žádná primárně nebezpečná oblast
IV. oblast	Relativní bezpečnost

V kapitole jsem použil dvě metody analýzy rizik. První metodou byla metoda FMEA. Metoda FMEA je kvalitativní metodou, cílem její aplikace bylo určit jednotlivé druhy rizik, jejich seznam a výslednou hodnotu rizika. Pro tato rizika pak v další části práce budou navržena opatření. Další zvolenou metodou je Analýza souvztažnosti. Tuto metodu jsem použil proto, abych odhalil možné vazby mezi zvolenými riziky, a tedy nejslabší místa systému, vzhledem k těmto vazbám. Tuto část lze považovat také za významnou kapitolu navrhované bezpečnostní dokumentace.

10 URČENÍ RIZIKOVOSTI UTKÁNÍ HRANÝCH V UHERSKÉM HRADIŠTI

Kategorizace fotbalových utkání je podle nejnovější právních norem rozdělena pouze na rizikové a nerizikové. Podle mého zjištění se však stále používá kategorizace označená písmeny A, B, a C. Neplatí již sice jako oficiální vyjádření rizikivosti fotbalového utkání, ale pouze jako pomocná kategorizace pro bezpečnostní manažery a zástupce PČR. Jako příklad bych uvedl ligové utkání 1. FC Slovácko a Baníku Ostrava a utkání 1. FC Slovácko a Sigma Olomouc. Obě utkání jsou hodnocena jako riziková, nicméně utkání s Baníkem je pomocně označeno jako kategorie „C“ a utkání se Sigmou Olomouc jako kategorie „B“. Proto budou i opatření přijatá k těmto utkáním rozdílná. Zejména v počtu přítomných pořadatelů, pracovníků bezpečnostní agentury a také příslušníků PČR. Nižší počet nasazených osob je pak určitou, zejména finanční úsporou.

Tab. 9 Kategorizace fotbalových fanoušků [24]

Původní kategorizace	Nová kategorizace
A	neriziková
B	riziková
C	

Rizikový fanoušek

Rizikový divák je osoba známá nebo neznámá. O této osobě je možné se domnívat, že může představovat určité riziko pro bezpečnost nebo veřejný pořádek a bude se v souvislosti s fotbalovým utkáním, chovat spontánně či plánovaně protispolečensky. [24]

Nerizikový fanoušek

U této osoby, známé či neznámé, je možné se domnívat, že nebude představovat riziko pro vznik násilí nebo narušení veřejného pořádku v průběhu fotbalového utkání a v souvislosti s násilím k němu ani nepřispěje ani plánovaně ani spontánně. [24]

10.1 Anglie – Portugalsko

Tab. 10 Odhad údajů týkající se počtu diváků Anglie : Portugalsko [zdroj: vlastní]

Fanoušci	nerizikový	rizikový	Odůvodnění rizikových
Anglie	200	10	Není předpokládán větší počet rizikových fanoušků, může se jednat spíše jen o jednotlivce
Portugalsko	200	10	
Místní	6000	50	Předchozí zkušenosti, zejména z ligových utkání
celkem	7000–8000		

Tab. 11 Kontrolní seznam rizikových fanoušků pro utkání Anglie : Portugalsko [24]

Číslo	Položky	Ano/Ne	Poznámky
1	Historická rivalita mezi státy/ kluby	NE	-
2	Očekávané násilí	NE	-
3	Rasistické chování	ANO	Toto chování je možné, z důvodu složení obou mužstev.
4	Pravděpodobnost přítomnosti fanoušků hostů v sektoru domácích	ANO	Z dostupných informací nelze tuto skutečnost vyloučit.
5	Proniknutí fanoušků na hrací plochu	NE	-
6	Problémy související s alkoholem	ANO	-
7	Použití zbraní	NE	-
8	Znalost policejní taktiky	NE	-
9	Hrozba terorismu	NE	-
10	Politické napětí a využití hesel a plakátů	NE	-
11	Pravděpodobné použití světlic a ohňostro- jů	ANO	Z dosavadních zkušeností je užívání pyrotechniky poměrně častým jevem.
12	Cestování bez jízdenek	NE	-
13	Černý trh se vstupenkami	ANO	-
14	Padělání vstupenek	NE	-
15	Prodej či používání drog nebo jiných návykových látek	ANO	-
	Počet odpovědí "ANO"	6	

Počet kladných odpovědí v kontrolním seznamu rizikových fanoušků je celkem šest. Kladné odpovědi tedy tvoří celkem 40% položek seznamu. Z tohoto důvodu bych toto utkání nehodnotil jako rizikové. Nicméně podle očekávání pořadatelů a informací získaných z místních ujednání a jejich vyhodnocení z předchozích dvou ligových sezón, charakteru utkání, jsou anglický i portugalský tým velmi atraktivními soupeři, a svým charakterem je konání Mistrovství Evropy hráčů do 21 let mimořádná sportovní událost, která se v nejbližší době nebude opakovat. Proto je velmi pravděpodobné, že stadion bude plně obsazený, anebo téměř plně obsazený. Kapacita stadionu je 8000 diváků, to je poměrně vysoký počet lidí. A proto bych toto utkání zařadil do kategorie rizikových hlavně z čistě preventivních důvodů. Podle starého systému hodnocení bych toto utkání zařadil do kategorie „B“, to znamená, že je to nižší stupeň rizikového utkání.

10.2 Itálie – Portugalsko

Tab. 12 Odhad údajů týkající se počtu diváků Portugalsko : Itálie [zdroj: vlastní]

Fanoušci	nerizikový	rizikový	Odůvodnění rizikových
Itálie	200	10	Není předpokládán větší počet rizikových fanoušků, může se jednat spíše jen o jednotlivce
Portugalsko	200	10	
Místní	5000	50	Předchozí zkušenosti, zejména z ligových utkání
celkem	7000–8000		

Tab. 13 Kontrolní seznam rizikových fanoušků pro utkání Itálie : Portugalsko [24]

Číslo	Položky	Ano/Ne	Poznámky
1	Historická rivalita mezi státy/ kluby	NE	-
2	Očekávané násilí	NE	-
3	Rasistické chování	ANO	Toto chování je možné, z důvodu složení obou mužstev.
4	Pravděpodobnost přítomnosti fanoušků hostů v sektoru domácích	ANO	Z dostupných informací nelze tuto skutečnost vyloučit.
5	Proniknutí fanoušků na hrací plochu	NE	-
6	Problémy související s alkoholem	ANO	-
7	Použití zbraní	NE	-
8	Znalost policejní taktiky	NE	-
9	Hrozba terorismu	NE	-
10	Politické napětí a využití hesel a plakátů	ANO	Není pravděpodobné, nicméně charakterem soupeřících zemí je možné.
11	Pravděpodobné použití světlic a ohňostroju	ANO	Z dosavadních zkušeností je užívání pyrotechniky poměrně častým jevem.
12	Cestování bez jízdenek	NE	-
13	Černý trh se vstupenkami	ANO	-
14	Padělání vstupenek	NE	-
15	Prodej či používání drog nebo jiných návykových látek	ANO	-
	Počet odpovědí "ANO"	7	

Počet kladných odpovědí je celkem sedm. Tyto odpovědi tvoří celkem 46,67% z celkového počtu možných odpovědí v seznamu. Předpokládaný počet diváků je v tomto utkání rovněž celkem vysoký a lze očekávat velmi obsazený stadion, protože Itálie a Portugalsko jsou rovněž divácky atraktivními fotbalovými mužstvy. Proto bych toto utkání rovněž určil jako rizikové. Nicméně dle staré kategorizace rovněž do skupiny kategorie „B“.

10.3 Portugalsko – Švédsko

Tab. 14 Odhad údajů týkající se počtu diváků Portugalsko : Švédsko [zdroj: vlastní]

Fanoušci	nerizikový	rizikový	Odůvodnění rizikových
Portugalsko	200	10	Může se jednat o problémové jednotlivce
Švédsko	1000	50–100	Švédové mají záměr vytvořit průvod, což může být bezpečnostní riziko
Místní	5000	50	Předchozí zkušenosti, zejména z ligových utkání
celkem	7000–8000		

Tab. 15 Kontrolní seznam rizikových fanoušků pro utkání Portugalsko : Švédsko [24]

Číslo	Položky	Ano/Ne	Poznámky
1	Historická rivalita mezi státy/ kluby	NE	
2	Očekávané násilí	NE	
3	Rasistické chování	ANO	Toto chování je možné, z důvodu složení obou mužstev.
4	Pravděpodobnost přítomnosti fanoušků hostů v sektoru domácích	ANO	Z dostupných informací nelze tuto skutečnost vyloučit.
5	Proniknutí fanoušků na hrací plochu	NE	
6	Problémy související s alkoholem	ANO	
7	Použití zbraní	NE	
8	Znalost policejní taktiky	NE	
9	Hrozba terorismu	NE	
10	Politické napětí a využití hesel a plakátů	NE	
11	Pravděpodobné použití světlic a ohňostroju	ANO	Z dosavadních zkušeností je užívání pyrotechniky poměrně častým jevem.
12	Cestování bez jízdenek	NE	

13	Černý trh se vstupenkami	ANO	
14	Padělání vstupenek	NE	
15	Prodej či používání drog nebo jiných návykových látek	ANO	
	Počet odpovědí "ANO"	6	

Počet kladných odpovědí v kontrolním seznamu zápasu Portugalsko : Švédsko je celkem šest, tedy 40%. Podle seznamu není předpokládán výskyt násilných trestných činů nebo vážnějšího narušení veřejného pořádku. Portugalští fanoušci paří rozhodně k těm ukázněným na mezinárodní fotbalové scéně a Švédští rovněž. Nicméně z již výše jmenovaných důvodů a předpokládané vysoké koncentrace lidí, je dle mého názoru nutné zařadit zápas do kategorie rizikových a dle staré kategorizace do kategorie „B“.

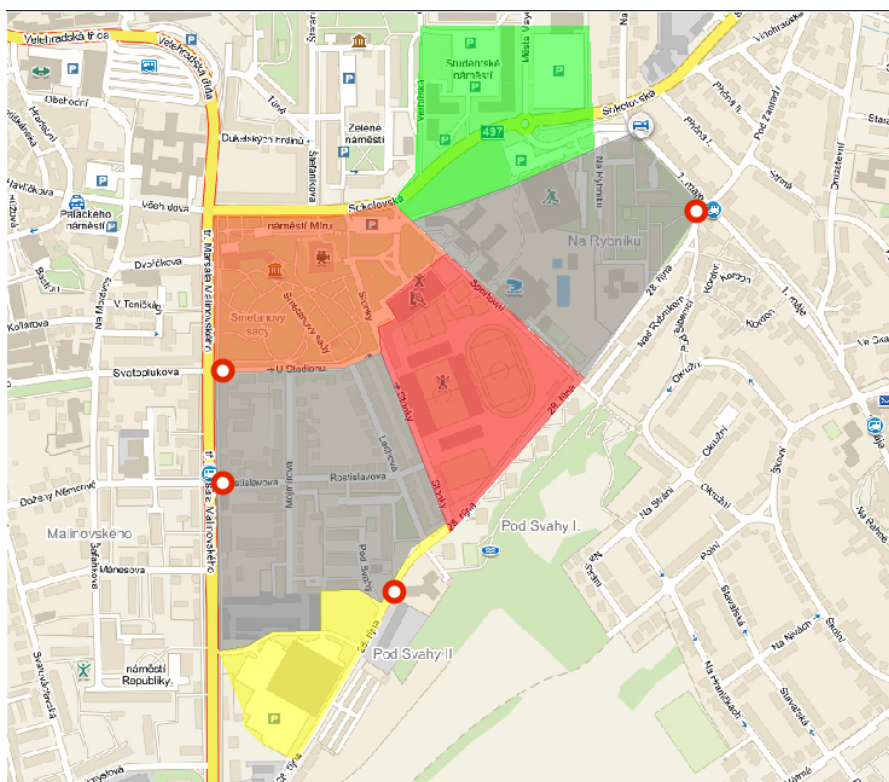
V kapitole jsem se pokusil určit rizikovost jednotlivých utkání, která se mají odehrát v Uherském Hradišti. Použil jsem k tomu metodu kontrolního seznamu, která je uvedena v příloze usnesení Rady Evropské unie o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnutí při mezinárodních fotbalových zápasech, které se týkají alespoň jednoho členského státu. Při posuzování jednotlivých otázek jsem postupoval metodou srovnání se zkušenostmi pořadatelské služby 1. FC Slovácko s ligových utkání a popisu projevů fanoušků jednotlivých zemí uvedených v kapitole 8. Konkrétní informace se mi nepodařilo získat, protože v době zpracování tématu nebyly od NFIS ČR dostupné z důvodu probíhající analýzy.

11 NÁVRH PLÁNU BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ FYZICKÉ OCHRANY NA STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI

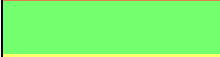

V následující kapitole se pokusím navrhnout doporučení týkající se zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku na Stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti při příležitosti konání několika utkání ME do 21 let, které je pořádáno Českou republikou. Návrh se bude týkat jak oblasti stadionu, tak i prevence v jeho blízkém okolí.

11.1 Okolí stadionu

O bezpečnost v okolí stadionu Miroslava Valenty se bude starat PČR s součinností s Městskou policií Uherské Hradiště. Z dosavadních zkušeností týkajících se počtu nasazených policistů a strážníků při rizikových utkáních plyne, že mnou předpokládaný počet nasazených strážníků městské policie bude 16–20, a počet příslušníků PČR 50–70. Tyto policejní síly budou pak nasazeny jak v okolí stadionu, tak i na dohled při doprovodných programech, které se budou odehrávat zejména v centru Uherského Hradiště.

Obr. 10 Bezpečnostní zóny [vlastní s použitím Mapy.cz]

Legenda:	
	uzávěr silnice
	červená zóna
	oranžová zóna
	zelená zóna
	žlutá zóna
	šedá zóna

Červená zóna

Červená zóna je tvořena samotným stadionem Miroslava Valenty a jeho bezprostředním okolím. Okolí stadionu zahrnuje ze severní strany ulice Stonky, z jižní strany část ulice 28. října a východní stranu sportovního areálu obklopuje ulice Sportovní. Tato oblast bude z hlediska zabezpečení velmi důležitá, protože se jedná o samotný stadion a jeho nejbližší okolí a je tedy cílovou oblastí návštěvníků.

Oblast kolem stadionu je volně přístupná všem osobám pouze pěšky nebo na kole. Pro VIP je povolen vjezd vozidly. Oblast bude pod kontrolou pracovníků bezpečnostní agentury prostřednictvím strážní služby na pevných stanovištích, pořadatelské služby a částečně hlídána pochůzkovou službou PČR. Pracovníci bezpečnostní agentury zajistí prostor před vstupem do zázemí stadionu v ulici Stonky. Dále zde budou přítomny jednotky pořádkové policie pro případ nasazení v areálu stadionu.

Oranžová zóna

Tato zóna zahrnuje park Smetanovy sady, náměstí Míru, dále okolí kina Hvězda i s přilehlým parkovištěm, které bude využito pro parkování vozidel návštěvníků. Oblast je spojnicí mezi stadionem a centrem Uherského Hradiště. Proto je důležité zajistit dohled ve zmíněném prostoru, dá se předpokládat poměrně vysoká koncentrace lidí před i po zápasech. V centru Uherského Hradiště bude probíhat doprovodný program, dá se tedy předpokládat přesun lidí mezi centrem a stadionem. Pro zajištění bezpečnosti bych doporučil 3 až 4 hlídky PČR nebo městské policie, které budou formou strážní služby na pochůzkových stanovištích.

Zelená zóna

Tuto zónu tvoří Studentské náměstí, parkoviště u obchodního domu Kaufland a parkoviště před zimním stadionem. Tato parkoviště jsou velmi pravděpodobným místem pro parkování zejména návštěvníku stadionu a právě odtud bude probíhat přesun množství lidí na stadion. Protože tyto prostory jsou částečně pod dohledem kamerového systému fakulty logistiky a krizového řízení, bylo by efektivním řešením využít i tyto kamery k monitorování prostoru. Jako obsluha tohoto systému by mohli, za asistence strážníka městské policie nebo jiného odborného dohledu, být použiti studenti. Pro studenty je to možnost prakticky si práci u kamerového systému vyzkoušet. K zajištění prostoru by pak, dle mého názoru stačila 1 nebo 2 hlídky vykonávající formu strážní služby na pohyblivých stanovištích. Úkolem těchto hlídek je zabránit vzniku mimořádné události, především svou přítomností.

Žlutá zóna

Zde se nachází obchodní dům Tesco a přilehlá volná plocha, která je určena rovněž k parkování vozidel návštěvníků stadionu a následnému přesunu na stadion a zpět. Oblast není příliš rozsáhlá a jako prevenci bych nasadil 1 nebo 2 hlídky PČR nebo strážníků městské policie. Střežení prostor by mohlo být vykonáváno formou strážní služby na pevném stanovišti (uzávěr na ulici 28. října) v kombinaci s pochůzkovou strážní službou (zejména prostor kolem obchodního domu Tesco). Vjezd je umožněn pouze pro VIP s platným jednorázovým povolením.

Šedá zóna

Šedé zóny jsou tvořeny hlavně obytnými domy, protože však vjezd do těchto oblastí před utkáním nebude možný, nepředpokládám zvýšený pohyb osob. Dalším důvodem je poloha. Prostor neleží na trase ke stadionu jak od parkovacích ploch, tak k centru. Proto bych volil jako preventivní opatření hlídku, která oblast v náhodných intervalech projede služebním automobilem. Dále se zde nachází také uzavěr komunikace.

Uzavěr silnice

Uzavěry silnic budou provedeny na západní straně ulice U Stadionu, dále na západní straně ulice Rostislavova, na ulici 28. října za odbočkou do ulice Pod Svahy a na východním konci ulice 28. října. Pro názornější představu jsou uzavěry zakresleny na Obr. 10. Na těchto stanovištích bude přítomna hlídka Městské policie a jeden člen pořadatelské služby.

Střežení prostoru bude vykonáváno formou strážní služby na pevném stanovišti. Nástup na dané stanoviště je určen vždy 2 hodiny před plánovaným začátkem utkání. Uzávěr bude odstraněn ihned po ukončení utkání. Stanoviště bude označeno dopravní značkou „zákaz vjezdu“ s dodatkovou tabulí „mimo dopravní obsluhy“. Vjezd bude umožněn pouze s povolením na daný zápas nebo s parkovacím povolením VIP za jižní tribunu stadionu. [29]

11.2 Stadion

Vzhledem ke skutečnosti, že jsem všechna utkání zařadil do kategorie „rizikové“ a dle staré kategorizace do kategorie „B“, pak návrhy na opatření budou pro všechna utkání budou velmi podobné.

Dle platného organizačního řádu je optimální počet pořadatelů pořadatelské služby 1. FC Slovácko pro utkání kategorizované do skupiny „B“ 40 a celkový počet pracovníků bezpečnostní agentury 80. Zástupci PČR budou na stadionu přítomni pouze jako pozorovatelé a v případě, že vznikne krizová situace a pracovníci pořadatelské služby spolu s pracovníky bezpečnostní agentury nebudou schopni tuto situaci vyřešit a obnovit tak veřejný pořádek, budou povolány jednoty PČR určené k zásahu.

Vymezení objektu

Obr. 11 Rozdělení úseků na stadionu [vlastní s použitím [45]]

Legenda:	
	úseky vstupů do areálu stadionu
	úseky tribun a hrací plochy
	parkoviště VIP
	Prostory za tribunami, WC, občerstvení

Vstupní a výstupní režim, způsob prokazování

Stadion je přístupen veřejnosti vždy nejméně 2,5 hodiny před začátkem utkání. Pro vstup do areálu stadionu musí mít každý návštěvník platnou vstupenku pro dané utkání nebo jiné oprávnění vstupu (např. VIP, delegáti, apod.). Návštěvník je vpuštěn do areálu turniketovým systémem, který byl modernizován právě před konáním ME do 21 let. [29]

Vymezení částí objektu s omezeným přístupem

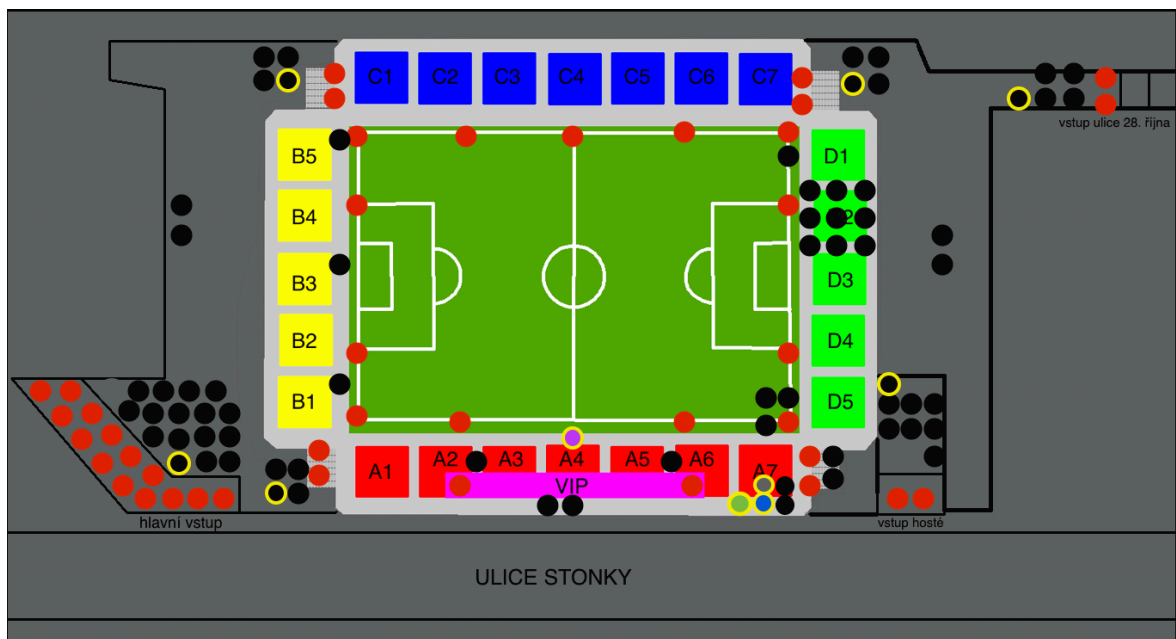
Prostory stadionu s omezeným přístupem tvoří zejména sektory VIP, prostory kolem (střídaček a samotné zázemí stadionu, které se nachází pod západní tribunou. Do těchto částí areálu stadionu není přístup pro veřejnost povolen. Přístup je umožněn jen na základě VIP vstupenek, a dalších zvláštních povolení týkajících se zejména delegátů zápasu, hráčů a realizačních týmů, novinářů a ostatních VIP.

11.2.1 Fyzická ostraha

Zabezpečení stadionu by mělo být realizováno zejména pracovníky bezpečnostní agentury a členy pořadatelské služby 1. FC Slovácko. Zabezpečení pracovníky bezpečnostní agentury bude probíhat na základě smluvního ujednání. Tímto ujednáním je mandátní smlouva o zajišťování ostraha majetku a osob uzavřená mezi 1. FC Slovácko, a.s. a bezpečnostní agenturou. Členové pořadatelské služby budou provádět činnost na základě dohody o provedení práce. Dále bude hlavní pořadatel spolupracovat s PČR.

Na Obr. 12 jsem provedl návrh rozmístění členů pořadatelské služby a bezpečnostní agentury. Fyzická ostraha by měla být prováděna prostřednictvím přítomnosti členů bezpečnostní agentury a pořadatelské služby na pevných stanovištích. Tato stanoviště jsou rozdělena dle úseků stadionu a na každém z nich by měl být přítomen velitel svěřeného úseku, který komunikuje prostřednictvím komunikační techniky s hlavním pořadatelem nebo s pracovníky ve velínu. Forma fyzické ochrany je dána charakterem příslušného úseku. Na úsecích mimo vstupy budou pracovníci vykonávat přímý bezpečnostní dohled

nad přiděleným prostorem stadionu. Dle vnitřních předpisů by měli dohlížet na dodržování stanoveného vnitřního režimu, který je dán návštěvním řádem Stadionu Miroslava Valenty. Na úsecích vstupů do areálu stadionu by měla být fyzická ochrana prováděna formou přímého bezpečnostního dohledu s použitím metody osobní prohlídky a kontroly zavazadel. Protože vstup bude povolen na základě platné vstupenky, kterou návštěvník použije k průchodu turniketem, bude dohled spočívat spíše v zabránění neoprávněného vstupu přes turniket.

Obr. 12 Návrh plánu rozmístění členů pořadatelské služby a bezpečnostní agentury [zdroj: vlastní]

Legenda:	
	Pořadatelská služba
	Bezpečnostní agentura
	Hlavní pořadatel
	Bezpečnostní manažer
	Zástupce PČR
	Velitel úseku
	Velitel bezpečnostní agentury

Osobní prohlídka

Osobní prohlídka je úkon, který má za úkol odhalit, zdali má osoba u sebe potencionálně nebezpečný předmět, který by mohl být nástrojem pro ohrožení života, zdraví nebo majetku dalších osob.

- Osobní prohlídka může být provedena u osob důvodně podezřelých, že u sebe mají nebezpečnou věc.
- Vykonávat osobní prohlídku může pouze osoba stejného pohlaví, a to za přítomnosti nezúčastněné osoby.
- Nesmí docházet ke snižování lidské důstojnosti a prohlídka nesmí být projevem omezování osobní svobody. [17]

Při provádění osobní prohlídky by se měl pracovník bezpečnostní agentury zaměřit zejména na kapsy a vnášená zavazadla nebo předměty (zejména zabalené transparenty nebo vlajky apod.). Prohlídka musí být provedena důkladně, tak, aby bylo zabráněno vnášení zakázaných a potencionálně nebezpečných předmětů do areálu stadionu. Osobní prohlídka by neměla být zaměřena pouze striktně na muže, ale také na ostatní osoby vstupující na stadion, z důvodu možné spolupráce s potencionálně podezřelými osobami.

Bezpečnostní prohlídka stadionu

Před každým zápasem by měla být provedena bezpečnostní prohlídka stadionu. Na prohlídce by se měli podílet jak členové pořadatelské služby, tak i zástupci PČR, pro zajištění objektivitu a možném podílení členů pořadatelské služby na protiprávní činnosti.

Protože ME do 21 let je významná sportovní událost měla by být před každým utkáním provedena také provedena pyrotechnická prohlídka celého areálu stadionu policejními pyrotechniky. Protože stadion prošel rekonstrukcí a nelze vyloučit ukrytí výbušniny přímo do některé z jeho stavebních částí.

Opatření dle úseků stadionu

Jak vyplývá z výše provedené analýzy rizik, nejvyšší hodnotu má riziko „spolupráce pořadatelů s fanoušky“. Proto, jak říká Jim Collins, je nutné odpovědět na otázku: „Nejdříve kdo, a potom co.“. Zde vidím zásadní faktor úspěchu v prováděných preventivních opatřeních. Při výběru členů pořadatelské služby je, dle mého názoru velmi důležité, jakési prověření jednotlivých kandidátů, tak, aby byla na co nejvyšší míru zajištěna jejich profesionalita, fyzická a psychická způsobilost. Pořadatel musí hájit zájmy

provozovatele stadionu a také veřejný pořádek. Opatření mohou být vynikající, ale pokud pořadatel úmyslně vpustí osobu s nebezpečným předmětem, nebo neprovede svědomitě osobní prohlídku, tak jsou všechna opatření neúčinná. Dalším důležitým faktorem, plynoucím z charakteru pořádání ME do 21 let, je zvolit takové členy pořadatelské služby, popřípadě bezpečnostní agentury, kteří jsou vybaveni alespoň základní komunikační znalostí anglického jazyka, protože je pravděpodobný příjezd zahraničních diváků.

Vstupy na stadion

Na stadion Miroslava Valenty vedou celkem čtyři vstupní prostory. Hlavním vstupním prostorem je hlavní brána. Ta se nachází na severozápadní straně stadionu v ulici Stonky. Po rekonstrukci má tato brána celkem patnáct vstupních turniketů a devět pokladen. Je určena pro návštěvníky tribun Sever, Východ a Západ, tedy sektorů A, B a C. Dalším vstupním prostorem je brána do sektoru hostů. Tento vstup se nachází na ulici Stonky v jihozápadní části stadionu, zde se nachází dvě poklady vstup pro VIP a vstup pro fanoušky hostů. Další vstup pro VIP je v centrální části tribuny, rovněž je zde přístup z ulice Stonky. Tento vstup je pouze pro VIP a delegáty a rozhodčí. Posledním vstupním prostorem je vstupní brána z ulice 28. října. Zde jsou dvě pokladny a dva vstupní turnikety. Tato brána je určena pro tribuny Východ a Jih, tedy C a D.

Obr. 13 Hlavní vstup do areálu stadionu [zdroj: vlastní]

Doporučení pro pořadatele a pracovníky bezpečnostní agentury na úseku vstupy na stadion

Dle výsledů provedené analýzy rizik jsou s tímto úsekem, dle mého názoru, bezprostředně spojena následující rizika:

- distribuce návykových látek,
- pokus o pronesení pyrotechniky,
- pokus o pronesení alkoholu,
- pokus o pronesení zbraně,
- pokus o pronesení jiného potenciálně nebezpečného předmětu,
- možná přítomnost fanoušků hostů v sektorech domácích,
- vniknutí fanoušků se zákazem vstupu na sportovní utkání.

Tato rizika jsou poměrně nesnadno odhalitelná, hlavně v případě jedná-li se o fotbalový stadion. Odhalit distribuci návykových látek v areálu stadionu je poměrně problémové. Odhalení vyžaduje skrytou formu fyzické ostrahy. Jako preventivní opatření bych ovšem zvolil veřejnou, tedy označenou formu, protože viditelně označení členové pořadatelské služby budou působit na potencionální pachatele odstrašujícím způsobem a od jejich jednání je mohou odradit. Může se zdát, že toto riziko nijak významně nemůže ovlivnit průběh zápasu, ale určitě není dobré jej podceňovat. Osoby, které byly vpuštěny do areálu stadionu, bez zřetelných projevů požití návykových látek, se po přístupu k takové látce mohou snadno stát bezpečnostním rizikem.

Pokusy o pronesení alkoholu, pyrotechniky, zbraní nebo jiného nebezpečného předmětu jsou dalšími riziky, která souvisí s úseky vstupních prostor. Proto by měl být kladen důraz, zejména na důkladně provedenou osobní prohlídku při vstupu do areálu stadionu. Zde bych doporučil kontrolovat jak muže, tak i ženy a děti. Osobní prohlídku může provádět pouze osoba stejného pohlaví. Proto je nutné, aby mezi členy pořadatelské služby bylo také adekvátní zastoupení žen. Pracovníci provádějící osobní prohlídky by měli být řádně proškoleni. Ženy a děti mohou být, dle mého názoru, přinejmenším srovnatelným rizikem jako muži. Důvodem není to, že by tyto osoby měly vyšší sklony k páčání trestné činnosti, ale mohou být zneužity nebo donuceny k tomuto činu jinou osobou, u které je pravděpodobnost na osobní prohlídku vyšší. Jakmile pak taková osoba projde vstupní branou do areálu, převezme si od svého „komplice“ zakázané předměty a realizuje danou hrozbu v průběhu utkání. Konečným důsledkem pak může být přerušování utkání nebo

dokonce újma na zdraví či životě osob nacházejících se na stadionu. Dalším možným způsobem, jak lze pronést nebezpečné předměty, může být vnesení prostřednictvím zabalených transparentů a vlajek, proto je nutné je adekvátně prohledat při vnášení diváky na stadion.

Možná přítomnost fanoušků hostů v sektorech domácích může být podnětem ke vzniku rvačky, nebo jiných projevů násilí. Jako návrh opatření bych zdůraznil zodpovědnou distribuci vstupenek, oddělení sektoru hostujících fanoušků a důslednou kontrolu vstupenek při vstupu do areálu stadionu. Tato opatření jsou na Stadionu Miroslava Valenty dodržována a problém by tady neměl nastat. Z mého pohledu je však tato skutečnost možná díky černému trhu se vstupenkami. Nicméně nemyslím, že je pravděpodobné, aby se fanoušci soupeřících týmů dostali ve velkém počtu do jiných sektorů a vyvolali tak větší konflikt. V případě, že bude zřejmé, že se fanoušci hostů nebo domácích dostali do sektorů svých „protivníků“ (oblečení v replikách dresů, šály, čepice a jiné) a hrozí narušení bezpečnosti v důsledku konfliktu mezi těmito tábory, je důležité směřovat tyto osoby do příslušných sektorů.

Dalším rizikem je vniknutí fanoušků se zákazem vstupu na sportovní utkání. Zde je jako vhodné opatření ze strany pořadatele utkání tzv. adresný ticketing. Tudíž prodej vstupenky jen na jméno a vedení databáze problémových osob. Toto řešení se, ale v poslední době stává terčem velké kritiky. Hlavně proto, že není dostatečně technicky propracované. Diváci jsou nuceni dlouho čekat na ověřování totožnosti, vyplnění vstupenky se jménem apod. Jiným vadí, že někdo zpracovává osobní údaje. Myšlenka adresného ticketingu se mi jeví jako správný nápad, dle mého názoru ten, kdo se chová slušně na stadionu, nemusí mít žádnou obavu z toho, že si někdo vede údaje o tom, že na zápase byl. Myslím, že hlavními odpůrci jsou lidé, kteří se chodí na fotbal v určitém slova smyslu „vybít“.

Proto je nutná i spolupráce s PČR a orgány veřejné moci. Řešením by mohlo být hlášení se na policejní služebně v době konání utkání, to ale zatím české právo nezná, nicméně existuje i druhá možnost. Tím je využití probačního úředníka. Samozřejmě dle platné legislativy.

Provokativní chování fanoušků vůči pořadatelské službě je dalším možným rizikem spojeným s fotbalovým utkáním. Pracovník pořadatelské služby nebo bezpečnostní agentury by měl projít školením, aby byl schopen odolávat provokacím a reagoval na ně přiměřeně, tak, aby svým jednáním nevyvolal konflikt a zachovat dobrou image

pořadatelské služby. Pokud by však provokativní jednání překračovalo určitou mez a návštěvník by porušoval návštěvní řád nebo dokonce zákon, pak je nutné, aby takového fanouška pořadatelé vyvedli z areálu stadionu, identifikovali jej prostřednictvím PČR a popřípadě takovou osobu předali.

Úseky hrací plocha a tribuny

Úseky hrací plocha a tribuny jsou tvořeny několika dílčími úseky. Těmito úseky jsou prostor kolem laviček náhradníků a prostor mezi nimi, dále jednotlivé tribuny a jejich sektory a prostor velínu. Tribuny stadionu jsou rozděleny dle Tab. 16.

Tab. 16 Členění tribun stadionu [29]

Tribuna	Sektory
Sever	B1, B2, B3, B4, B5
Jih	D1, D2, D3, D4, D5
Východ	C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7
Západ	A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7

Doporučení pro pořadatele a pracovníky bezpečnostní agentury na úsecích hrací plocha a tribuny

Dle výsledů provedené analýzy rizik jsou s tímto úsekem, dle mého názoru, bezprostředně spojena následující rizika:

- projevy násilí (ohrožení života, zdraví nebo majetku),
- projevy politického extremismu,
- projevy náboženského extremismu,
- použití pyrotechniky,
- ničení zařízení stadionu,
- krádež,
- vandalismus,
- napadení hlavního rozhodčího, asistentů nebo hráčů.

Projevy násilí (ohrožení života, zdraví nebo majetku). jsou odhalitelné až v době jejich uskutečnění, nebo bezprostředně před nimi. Jako preventivní opatření navrhuji zvýšení počtu pracovníků bezpečnostní agentury v sektorech, kde se předpokládá přítomnost „tvrdého jádra fanoušků“. Dalším preventivním opatřením může být medializace postihů tako-

vého jednání a vyšší informovanost o skutečnosti, že prostory stadionu jsou monitorovány kamerovým systémem schopným rozeznat jednotlivé obličeje pachatelů.

Projevy politického nebo náboženského extremismu mohou mít různou podobu. V mém případě je chápu spíše jako propagaci různých hnutí nebo skupin, které mohou mít charakter hnutí potlačujícího základní lidská práva a svobody, zejména prostřednictvím pokřiků nebo plakátů. V případě plakátů nebo transparentů je určitě nutné takové transparenty zabavit při vstupu na stadion a podle charakteru nápisu či symbolů dále postupovat dle platné legislativy a návštěvního řádu. V případě slovních projevů, je nutné prostřednictvím hlasatele upozornit návštěvníky na takové jednání a v případě pokračování lze po dohodě s delegátem zápasu a hlavním rozhodčím utkání demonstrativně přerušit. Takové jednání by pak mohlo odradit fanoušky od negativních projevů. V případě, že je možné iniciátory takového jednání identifikovat v davu, což ale může být poměrně problematické, je v zájmu ostatních fanoušků takové osoby vyvést z areálu, popřípadě je předat PČR. Co se týká pyrotechniky, je nejpoužívanějším pyrotechnickým prostředkem použití světlic, popřípadě dýmovnic. Preventivním opatřením je co nejdůslednější vstupní prohlídka, nicméně ne vždy se podaří členům pořadatelské služby odhalit pokus o pronesení pyrotechniky. V případě, že pořadatelé zjistí použití pyrotechniky, je většinou pozdě na nápravná opatření. Dle mého názoru a podle dosavadních zkušeností i praxe je neúčinnějším opatřením čekání na konec pyrotechnického efektu a vyzvání účastníků hlasatelem, aby již další pyrotechniku nepoužívali, jinak dojde k ukončení utkání. V případě dýmovnic je pravděpodobné, že utkání bude přerušeno z důvodu snížené viditelnosti.

Jako preventivní opatření ke snížení rizika krádeže bych navrhoval například opakované výzvy hlasatele, aby si návštěvníci dostatečně hlídali vlastní majetek. Není v silách pořadatelské služby či PČR dohlížet na takové množství lidí. V neposlední řadě jako preventivní opatření proti krádežím i vandalismu působí použití kamerového systému s dostatečnými parametry pro identifikaci návštěvníků stadionu a to nejen na tribunách ale i dalších částech stadionu. Dalším preventivním opatřením může být přítomnost příslušníků PČR na stadionu, což může zejména náhodné pachatele odradit od krádeže. K prevenci proti vandalismu, zejména sprejerství apod., je nutné nasazení dostatečného počtu členů pořadatelské služby, kteří budou dohlížet na kritická místa areálu, a tím zabrání páčání této činnosti.

K napadení rozhodčích nebo hráčů může dojít různými způsoby. Typickým způsobem je vběhnutí na hrací plochu nebo házení předmětů na ni, s nebezpečím zásahu někoho na hrací ploše. Jako preventivní opatření vidím nasazení dostatečného počtu členů pořadatelské služby na vhodných místech tribun, tak aby, v případě, kdy bezprostředně hrozí takové jednání, byli schopni zasáhnout a zabránit mu. Dále každý člen pořadatelské služby musí projít školením, aby byl schopen adekvátně zasáhnout a včas rozpoznal pokus o vběhnutí na hrací plochu. Problematické je zabránit házení předmětů na hrací plochu. V takovém případě je spíš nutné, aby takovou osobu pořadatelé zajistili a vyvedli ji areálu stadionu.

Postupy v případě možného vzniku mimořádné události

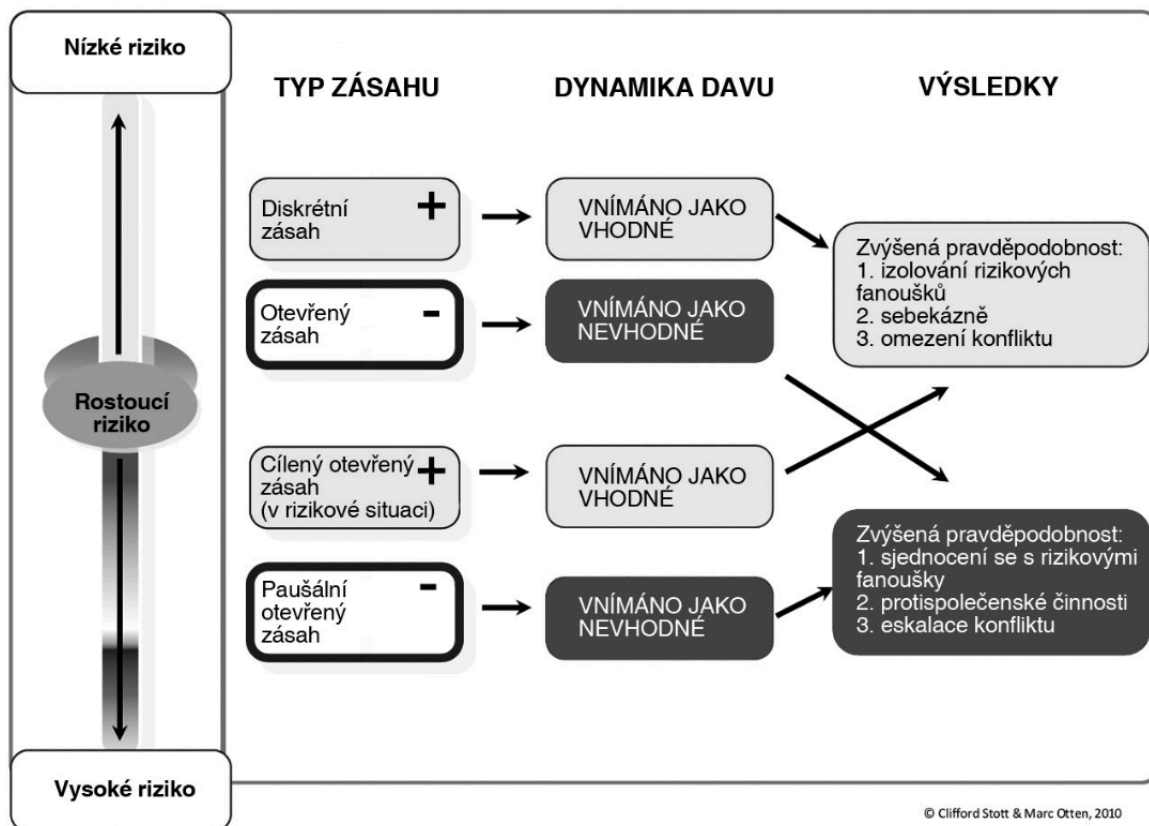
Zásady práce s davem na stadionu:

- Udržovat povědomí o vhodném chování. Například pravidelným hlášením hlasatele. Stále komunikovat s davem a dynamicky posuzovat rizika.
- Komunikace by měla probíhat také mezi jednotlivými členy pořadatelského sboru popřípadě bezpečnostními pracovníky a návštěvníky stadionu. Je nutné vyhýbat se záminkám ke konfliktu a vytvářet dobrou atmosféru.
- Nepoužívat sílu proti velkému množství fanoušků, v případě, že nebezpečná je jen malá skupina.
- Postupovat nenásilným způsobem.
- Určovat určité hranice chování diváků a v případě zákroku informovat diváky proč a jakým způsobem bude proveden zásah.
- Rovnováha mezi chováním návštěvníků stadionu a zasahujícími složkami, tak, aby byl zásah neustále úměrný situaci.
- Dynamicky měnit reakce na narůstající a klesající intenzitu negativních projevů.
- Zákrok provádět takovým způsobem, aby ho dav vnímal jako oprávněný a nepřidal se na stranu výtržníka.
- Je nutné odlišovat výtržníky a ostatní návštěvníky, tak, aby zákrok nebyl směřován na neúčastněné osoby. [24]

Zásady chování pořádajících subjektů na stadionu během utkání

- Navázání pozitivní interakce mezi pořadatelem a fanoušky (neagresivní vystupování, vstřícný postoj k žádostem diváků apod.)

- Komunikace s návštěvníky, shromáždění informací o úmyslech, obavách a dalších aspektech chování.
- Představitelé „hrubé síly“, zejména pořádkové jednotky policie, držet mimo stadion, dokud nevzniknou podmínky pro jejich nasazení. Před nasazením na tuto skutečnost upozornit skupiny, proti nimž je zásah namířen, za účelem zamezení protiprávního jednání. [24]

Obr. 14 Způsob vnímání zásahu davem [24]

Obr. 14 znázorňuje předpokládané výsledky vnímání zásahu davem. Z obrázku vyplývá, že ne vždy lze použít diskrétní zásah pro obnovení narušeného stavu, ale vždy je nutné zásah směřovat na poměrně úzkou skupinu osob, která konflikt vyvolala, tak, aby nedošlo k vyprovokování nezúčastněných osob, které se pak mohou přidat na stranu chuligánů, a následné eskalaci konfliktu. V konečném důsledku pak mohou být způsobeny škody na zdraví nebo majetku vysoké.

11.2.2 Technické prostředky

Mezi technické prostředky pro kontrolu osob patří velmi široké spektrum zařízení. Pro možné použití na fotbalovém stadionu jsem vybral pouze některá zařízení, která jsem vyhodnotil jako použitelná pro tuto příležitost.

1. Bezpečnostní rentgeny pro osobní kontrolu osob

Je to systém bezkontaktní kontroly osob. Osoba je prozářena buď dávkou 2,5 μS , to je pro prozáření celého těla, nebo jen dávkou 0,05 μS . Při snížené dávce záření je pak nutné osobu ozářit zepředu i zezadu. Nicméně pro vyhledávání nebezpečných předmětů skrytých pod oděvem je dávka 0,05 μS dostačující. Systém zobrazuje výsledky kontroly na monitoru již po třech vteřinách. Mezi výhody této metody patří zejména schopnost detekovat nebezpečné předměty bez ohledu na jejich složení a velmi široké spektrum předmětů (plastické hmoty, kovové zbraně, žiletky, narkotika apod.). [13] Mezi nevýhody aplikace této metody na fotbalovém stadionu patří hlavně časová náročnost kontrol osob, protože je nutné pořizovat snímky zepředu i zezadu. Rentgeny, které dokáží zrentgenovat osobu a v reálném čase vyhodnotit výsledky mají kapacitu pouze 200 osob za hodinu, což je pro fotbalový stadion, dle mého názoru nedostačující. Dále by bylo nutné vybavit stadion dostatečným počtem těchto zařízení s proškoleným personálem. Neopomenutelné je také finanční hledisko. Zařízení a potřebný personál by byly nemalé výdaje. Z bezpečnostního hlediska je to však účinné řešení.

Obr. 15 Příklad použití rentgenu pro kontrolu osob na letišti [13]

2. Milivize

Milivize je pasivní zobrazovací metodou. Jde o zobrazení elektromagnetického vlnění a tepelného sálání těles v oblasti na rozhraní délek infračerveného záření. Pro bezpečnostní prohlídku je vhodné použít tuto metodu jako „bránu“. Kdy kontrolovaná osoba se před zařízením zastaví pro pořízení snímku a pak se otočí. Provedení je možné také jako pozorovací a monitorovací kamera, která je umístěna na motorické hlavě a může tak sledovat osoby pohybující se v okolí kolem 30 m. Toto provedení je možné použít i pro prohlídku osob jdoucích plynule za sebou. Lze tak zkontrolovat až 60 osob za minutu. Nevýhodou je malá rozlišovací schopnost, zejména malých chladných zbraní. [13] Naopak mezi výhody dle mého názoru patří dobrá použitelnost v areálu stadionu v kombinaci s již existujícími turnikety. Tyto turnikety usměrňují dav do daných prostor a díky nim je pohyb osob také relativně rovnoměrný.

Obr. 16 Příklad snímku milivize [13]

3. Detektory kovů

Hlavním účelem detektoru kovů je odhalení přítomnosti zbraní, ať už stělných nebo chladných. Při nastavení dostatečné citlivosti lze pomocí průchozích detektorů odhalit i roznětné elektrické části výbušných systémů. Při vyšší citlivosti je ale nutné uvědomit si, že se zvyšuje počet planých poplachů. I při správném fungování detektoru je však nutné dodatečně prohledat osobu ručním detektorem a po nalezení předmětu ji znovu podrobit rámovým detektorem. Z toho důvodu, že detektor odhalí pouze přítomnost materiálu a ne počet předmětů. [13] Pro použití na fotbalovém stadionu to, dle mého názoru, není optimální řešení. Návštěvníci u sebe mívají spoustu kovových předmětů

(klíče, opasky, mince, řetízky a jiné). Před kontrolou by pak museli tyto věci sundávat, to je časově i personálně velmi náročné.

Obr. 17 Průchozí a ruční detektory kovů [13]

Komunikační technika

Pořadatelská služba a pracovníci bezpečnostní agentury jsou vybaveni také komunikační technikou. Ta umožňuje přidělovat pořadatelům a bezpečnostním pracovníkům pokyny přímo pořadatelem nebo bezpečnostním pracovníkem.

Obr. 18 Motorola CP40 používaná pořadatelskou službou [46]

V kapitole jsem se pokusil navrhnout opatření, týkající se zejména fyzické ochrany, která by zvýšila bezpečnost v okolí stadionu a také v jeho areálu. Dále jsem uvedl některé technické prostředky, jenž by mohli usnadnit a zkvalitnit činnost pracovníků v areálu stadionu a také některé již používané prostředky. Na základě analýzy rizik, byla určena hlavní rizika, se kterými je nutné počítat. Těmto rizikům jsem se tedy přednostně věnoval v návrhové části. Snažil jsem se do věci vnést svůj pohled a zkušenosti, které jsem získal zejména z diváckého prostředí fotbalových utkání a znalostí nabytých během studia.

Praktická část diplomové práce je zaměřena konkrétně na Stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti. V první části jsem se věnoval popisu a základní charakteristice stadionu. Zejména pak jeho historii a technickým parametrům. Dále jsem uvedl základní předpisy platné v areálu stadionu pro jeho návštěvníky a také pro pořadatelský sbor 1. FC Slovácko. Nedílnou součástí bezpečnostních opatření je Policie České republiky. Proto jsem se také zmínil o spolupráci mezi policií a pořadatelskou službou, která je prováděna na základě dohody mezi nimi. Protože práce je vztažena na konání ME do 21 let, charakterizoval jsem také fanoušky mužstev jednotlivých států, které se objeví v Uherském Hradišti, a následně jsem se pokusil odhadnout rizikovost jednotlivých utkání. To jsem provedl dle doporučení, které je uvedeno v příloze Usnesení rady EU o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnání při mezinárodních fotbalových zápasech, které se týkají alespoň jednoho členského státu. Pro návrh opatření jsem provedl analýzu rizik, tak, abych určil hlavní rizika, která mohou mít nepříznivé dopady na život a zdraví osob přítomných na stadionu i mimo něj a také na průběh samotného utkání. V poslední kapitole jsem se na tato rizika blíže zaměřil a pokusil se navrhnout opatření na jejich snížení. Praktická část vytvořila znalostní a datový základ pro bezpečnostní dokumentaci ve stádiu návrhu, tím došlo k naplnění jednotlivých bodů zadání.

ZÁVĚR

Dění na fotbalových stadionech přitahuje stále větší pozornost veřejnosti. A to jak v kladném slova smyslu tak i záporném. Fotbal lidi spojuje, ale dokáže způsobit také velmi intenzivní projevy nesnášenlivosti. Zejména však veřejnost reaguje na negativní projevy dění na fotbalových utkáních. Většina návštěvníků přichází na fotbalové stadiony s úmyslem podpořit svůj oblíbený tým nebo za prožitím jedinečné atmosféry na stadionu. Je potřeba myslet na skutečnost, že fotbalové stadiony jsou místem, kde se shromažďuje velké množství lidí.

Cílem diplomové práce bylo přiblížit problematiku konání sportovních akcí, se zaměřením na konání Mistrovství Evropy do 21 let v České republice a vytvořit doporučení ke zvýšení bezpečnosti z pohledu provedené analýzy rizik.

V teoretické části jsem díky několika zvoleným příkladům nastínil neustálou aktuálnost a závažnost zvoleného tématu. Na fotbalové zápasy, ale i na jiné sportovní akce, je nutné nahlížet jako na události, při kterých existuje možnost ohrožení velkého množství osob. Dále byly zpracovány základní právní normy a jiné související předpisy a požadavky státních i nadnárodních autorit týkající se dané problematiky. Tyto normy byly vybírány tak, aby přímo souvisely s bezpečností. Uvedeny jsou též základní subjekty, kterých se pořádání fotbalových utkání dotýká.

Mistrovství Evropy do 21 let se bude odehrávat v Praze, Olomouci a Uherském Hradišti. V praktické části jsem se věnoval problematice vztažené na konkrétní prostředí, a to na Stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti. Zde se odehrají celkem tři utkání. Proběhnou tady utkání reprezentačních týmů Anglie a Portugalska, Itálie a Portugalska a Švédska a Portugalska. Tyto týmy byly charakterizovány především z pohledu jejich fanoušků, protože zejména návštěvníci a jejich chování jsou bezpečnostním rizikem. Informace týkající se předpokládaného počtu a složení návštěvníků byly odhadovány na základě osobních setkání s pracovníky pořadatelské služby. Nicméně přesné údaje v době zpracování práce nebylo možné získat. Hlavním důvodem byla skutečnost, že faktickým majitelem vstupenek je UEFA a tudíž pracovníci 1. FC Slovácko neměli přehled o prodaných lístcích. Dalším důvodem je i to, že vstupenky byly do prodeje uvolňovány postupně. Přesné informace o předpokládaném složení a počtu fanoušků nebylo možné získat ani od NFIS České republiky. Tuto úlohu v České republice plní Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky Praha. V době zpracování

tématu však teprve probíhaly analýzy NFIS ostatních zúčastněných států, které měly být doručeny až v době před konáním ME do 21 let. Z tohoto důvodu probíhaly odhady na základě

zkušeností z ligových a mezistátních utkání, odehraných v Uherském Hradišti. Následně byly provedeny analýzy rizik metodami FMEA (Failure Mode and Effect Analysis) a metodou souvztažnosti. Rizikovost utkání jsem určil na základě metody CHECK LIST (kontrolní seznam), která je uvedena v příloze usnesení Rady Evropské unie o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnutí při mezinárodních fotbalových zápasech, které se týkají alespoň jednoho členského státu. Na základě provedených analýz jsem se navrhl doporučení pro plán opatření týkající se vybraných bezpečnostních rizik. To lze vnímat i jako formulaci a informační naplnění vybraných kapitol bezpečnostní dokumentace

Bezpečnostní opatření byla formulována především na rizika spojená s projevy diváckého násilí a chuligánství, nicméně je nutné si uvědomit, že existují i jiné hrozby, zejména pak terorismus. I přesto, že pravděpodobnost naplnění takových rizik je velmi malá, je nutné s nimi počítat a nepřehlížet je. Zvláště v dnešní době je terorismus reálnou hrozbou a velké sportovní akce jsou pro různé teroristické organizace příležitostí.

Pořadatelská služba 1. FC Slovácko, Policie České republiky a ostatní subjekty podílející se zajištění bezpečnosti na Stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti však spolupracují efektivně a v minulosti byly na stadionu řešeny spíše drobné přestupky nebo méně závažné trestné činy, při kterých nebyly ohroženy lidské životy. Je nutné však stále proaktivně sledovat bezpečnostní rizika a vývoj událostí kolem nás, tak, aby se bezpečnostní opatření stále zlepšovala a odpovídala dnešnímu turbulentnímu prostředí.

Doufám, že moje práce poskytne podklad pro bezpečnostní opatření nebo alespoň jiný pohled na danou problematiku bezpečnosti při konání fotbalových utkání odehraných v Uherském Hradišti, v rámci Mistrovství Evropy do 21 let v České republice.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Publikace

- [1] NIKL, Jaroslav a Petr VOLEVECKÝ. Divácké násilí. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007, 63 s. ISBN 978-807-2512-492.
- [2] Bezpečí na sportovních utkáních: Manuál pro fotbalové kluby. Praha: Vydalo Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor bezpečnostní politiky, 2008. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministr-vnitra-predstavil-kucharku-pro-fotbalove-kluby.aspx>
- [3] FOTBALOVÁ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY. Stanovy Fotbalové asociace České republiky [online]. 2014 [cit. 2015-01-22].
- [4] FIFA. FIFA STATUTES: Regulations Governing the Application of the Statutes Standing Orders of the Congress [online]. 2013 [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: http://www.fifa.com/mm/document/AFFederation/Generic/02/41/81/55/FIFAStatuten2014_E_Neutral.pdf
- [5] UEFA. UEFA Statues: Rules of procedure of the UEFA Congress, Regulations governing the Implementatin of the UEFA Statues [online]. 2012 [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://www.fpf.pt/Portals/0/Documentos/Centro%20Documentacao/Estatutos%20UEFA.pdf>
- [6] SYNECKÝ, Martin. Bezpečnost na stadionech [online]. 2013 [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: http://www.ucps.sk/subory/Konferencia_CR_2013/Synecky_Bezpecnost_na_stadionech.pdf
- [7] UNION DES ASSOCIATIONS EUROPÉENNES DE FOOTBALL. UEFA Safety and Security Regulations [online]. 2006 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <http://www.uefa.com/newsfiles/551778.pdf>
- [8] UNION DES ASSOCIATIONS EUROPÉENNES DE FOOTBALL. UEFA Stadium Infrastructure Regulations [online]. 2010 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: http://ffm.mk/media/files/165651-UEFa-Stadium-Infrastructure-Regulations-Edition-2010_en.pdf

- [9] MAREŠ, Miroslav, Josef SMOLÍK a Marek SUCHÁNEK. Fotbaloví chuligáni: Evropská dimenze subkultury. Brno: Centrum strategických studií, 2004. ISBN 80-903333-0-3.
- [10] ŠČUREK, Radomír. Studijní text do předmětu Ochrana podniku Studie analýzy rizika protiprávních činů na letišti [online]. Ostrava, 2009 [cit. 2015-03-13]. Dostupné z:
https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/040/.content/syscs/resource/PDF/analyzy_rizika_letisti.pdf
- [11] LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4.
- [12] MACEK, Pavel. *Bezpečnostní služby*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2001, 196 s. ISBN 80-86477-03-7.
- [13] ŠČUREK, Radomír. *Vybrané technické prostředky detekce a pyrotechnická ochrana na letišti*. Ostrava: VŠB TU Ostrava FBI, Oddělení bezpečnosti osob a majetku KBM, 2008.

Zákony, normy, vyhlášky

- [14] Zákon č.115/2001 Sb., o podpoře sportu. In: Sbíрка zákonů Česká republika. 2001. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-115>
- [15] ROZHODNUTIE RADY 2002/348/SVV Z 25. APRÍLA 2002 TÝKAJÚCE SA BEZPEČNOSTI V SÚVISLOSTI S FUTBALOVÝMI ZÁPASMI S MEDZINÁRODNÝM ROZMEROM. In: Úradný vestník ES L 121, 8.5.2002, s. 1. 2002. Dostupné z:
http://www.schengen.euroluris.sk/files/rozhodnutie_rady_2002-348-SVV.pdf
- [16] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů Česká republika. 2009. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
- [17] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů Československé socialistické republiky. 1961. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
- [18] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů Československé socialistické republiky. 1985. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>

- [19] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů Česká republika. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-101>
- [20] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: Sbírka zákonů Česká republika. 2008. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
- [21] Zákon. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky. 1990. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>
- [22] Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky. 1990. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-84>
- [23] USNESENÍ RADY ze dne 18. listopadu 2010 o strukturovaném dialogu EU o sportu. In: Úřední věstník Evropské unie. 2010. Dostupné z: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32010G1127\(01\)&qid=1424284626486](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32010G1127(01)&qid=1424284626486)
- [24] USNESENÍ RADY ze dne 3. června 2010 o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnání při mezinárodních fotbalových zápasech, které se týkají alespoň jednoho členského státu. In: Úřední věstník Evropské unie. 2010. Dostupné z: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1424284983387&uri=CELEX:32010G0624\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1424284983387&uri=CELEX:32010G0624(01))
- [25] Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže). In: Sbírka zákonů Česká republika. 2003. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218#cast5>
- [26] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: Sbírka zákonů Česká republika. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [27] Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. In: Sbírka zákonů Česká republika. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-131>
- [28] 1. FC SLOVÁCKO, a.s. Návštěvní řád Městského fotbalového stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti. Uherské Hradiště, 2010.

- [29] 1. FC SLOVÁCKO, a.s. Organizační řád pořadatelské služby 1. FC Slovácko, a.s. Uherské Hradiště, 2010.
- [30] Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních. Praha, 2013.
- [31] Zákon č. 238/2000 Sb., Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů. 28. 6. 2000.
- [32] Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. In: Sbírka zákonů. 6. 11. 2011.

Internetové zdroje

- [33] Největší katastrofy na fotbalových stadiónech. Novinky.cz [online]. 2011 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/veda-skoly/historie/226871-nejvetsi-katastrofy-na-fotbalovych-stadionech-jedna-se-stala-pred-65-lety.html>
- [34] Tragédie na stadionech. Fotbalovéstadiony.cz [online]. 2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.fotbalovestadiony.cz/tragedie-na-stadionech-2-dil>
- [35] Egyptian Soccer Riot Kills More Than 70. The New York Times [online]. 2012 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: http://www.nytimes.com/2012/02/02/world/middleeast/scores-killed-in-egyptian-soccer-mayhem.html?_r=0
- [36] Egyptian police incited massacre at stadium, say angry footballers. The Guardian [online]. 2012 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/world/2012/feb/05/egypt-football-massacre-police-arab-spring>
- [37] Srbové a Albánci nedohráli zápas. Kvůli stržené vlajce vzplály emoce. Fotbal.idnes.cz [online]. 2014 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/srbsko-albanie-nedohrany-zaps-fotbal-kvalifikace-euro-pfy-/fot_reprez.aspx?c=A141014_225531_fot_reprez_ten
- [38] Hillborough 15.4.1989. Premierleague.cz [online]. 2008 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.premierleague.cz/aktualne/zajimavosti-historie/hillsborough-1541989/?aktualitaId=2530>
- [39] FCSlovacko.com: pro fanoušky Slovácka [online]. 2007 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.com/index.asp>

- [40] Fanaticos.cz [online]. 2007 [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: http://www.fanaticos.cz/?utm_medium=link&utm_source=fcslovacko.com&utm_campaign=footerdis
- [41] Historie. Stadion 1. FC Slovácko [online]. 2011 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/historie/11.html>
- [42] Základní informace. 1. FC Slovácko [online]. 2011 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/zakladni-informace/7.html>
- [43] ZAHUTA, Michal. Trestná činnost návštěvníků sportovních utkání. Brno, 2010. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity Katedra trestního práva.
- [44] Paretova analýza. Statsoft [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: http://www.statsoft.cz/file1/PDF/newsletter/2013_05_07_StatSoft_Paretuv_graf.pdf
- [45] 1. FC Slovácko. Plánek stadionu [online]. 2011 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/planek-stadionu/33.html>
- [46] Motorola CP40. 2009. Radiostanice [online]. [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.motorola-radiostanice.cz/p/motorola-cp040-uhf/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	a podobně
ČR	Česká republika
CCTV	Kamerový dohledový systém
EU	Evropská unie
FC	Football club, fotbalový klub
FAČR	Fotbalová asociace České republiky
FIFA	Mezinárodní federace fotbalových asociací
FMEA	Failure Mode and Effect Analysis
ME	Mistrovství Evropy
NFIS	národní fotbalové informační středisko
PČR	Policie České republiky
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací
PO	požární ochrana
tzv.	takzvaně
TZ	trestní zákoník
VIP	Very Important Person, velmi důležitá osoba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Dav fanoušků na stadionu Accra [34]	12
Obr. 2 Hráči týmu Al Ahlí opouští hřiště před útokem fanoušků [35].....	13
Obr. 3 Potyčka mezi hráči Srbska a Albánie [37].....	14
Obr. 4 Tlačence na stadionu Hillborough [38]	15
Obr. 5 Stadion Miroslava Valenty v Uherském Hradišti [42]	42
Obr. 6 Kontrolní místnost [zdroj:vlastní]	43
Obr. 7 Schéma organizační struktury pořadatelské služby [29]	48
Obr. 8 Paretův diagram a Lorenzova křivka [zdroj: vlastní]	59
Obr. 9 Matice rizik provedená metodou souvztažnosti [zdroj: vlastní].....	62
Obr. 10 Bezpečnostní zóny [vlastní s použitím Mapy.cz]	69
Obr. 11 Rozdělení úseků na stadionu [vlastní s použitím [45]].....	72
Obr. 12 Návrh plánu rozmístění členů pořadatelské služby a bezpečnostní agentury [zdroj: vlastní]	74
Obr. 13 Hlavní vstup do areálu stadionu [zdroj: vlastní].....	76
Obr. 14 Způsob vnímání zásahu davem [24]	82
Obr. 15 Příklad použití rentgenu pro kontrolu osob na letišti [13].....	83
Obr. 16 Příklad snímku milivize [13]	84
Obr. 17 Průchozí a ruční detektory kovů [13]	85
Obr. 18 Motorola CP40 používaná pořadatelskou službou [46]	85

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Parametry stadionu Miroslava Valenty [42].....	42
Tab. 2 Vybrané minimální požadavky na stadion kategorie IV [8].....	44
Tab. 3 Jednotlivé parametry metody FMEA [10].....	56
Tab. 4 Výpočet míry rizika pro vybrané hrozby [zdroj: vlastní]	57
Tab. 5 Tabulka hodnot k sestrojení Paretova diagramu a Lorenzovy křivky [zdroj: vlastní]	58
Tab. 6 Identifikace rizik pro analýzu metodou souvztažnosti [zdroj: vlastní].....	61
Tab. 7 Stanovení koeficientů rizika [zdroj: vlastní]	61
Tab. 8 Tabulka rozdělení závažnosti oblastí grafu [10].....	62
Tab. 9 Kategorizace fotbalových fanoušků [24].....	63
Tab. 10 Odhad údajů týkající se počtu diváků Anglie : Portugalsko [zdroj: vlastní].....	64
Tab. 11 Kontrolní seznam rizikových fanoušků pro utkání Anglie : Portugalsko [24].....	64
Tab. 12 Odhad údajů týkající se počtu diváků Portugalsko : Itálie [zdroj: vlastní]	66
Tab. 13 Kontrolní seznam rizikových fanoušků pro utkání Itálie : Portugalsko [24]	66
Tab. 14 Odhad údajů týkající se počtu diváků Portugalsko : Švédsko [zdroj: vlastní]	67
Tab. 15 Kontrolní seznam rizikových fanoušků pro utkání Portugalsko : Švédsko [24]	67
Tab. 16 Členění tribun stadionu [29].....	79

SEZNAM PŘÍLOH

P I Pohledy kamer na Stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti

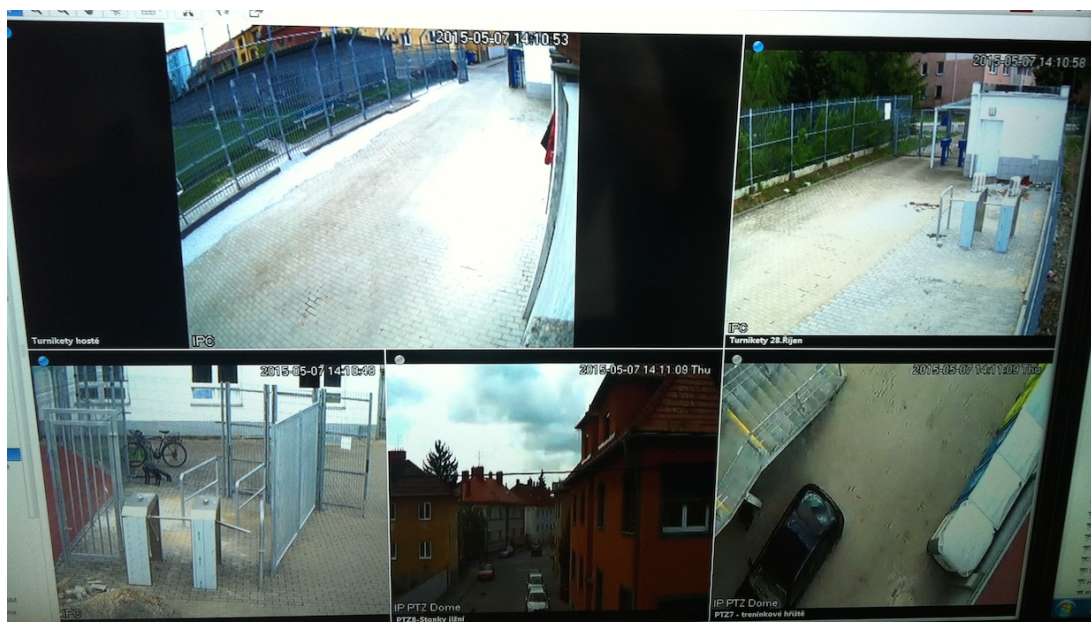
PŘÍLOHA P I: POHLEDY KAMER NA STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI

Severní tribuna

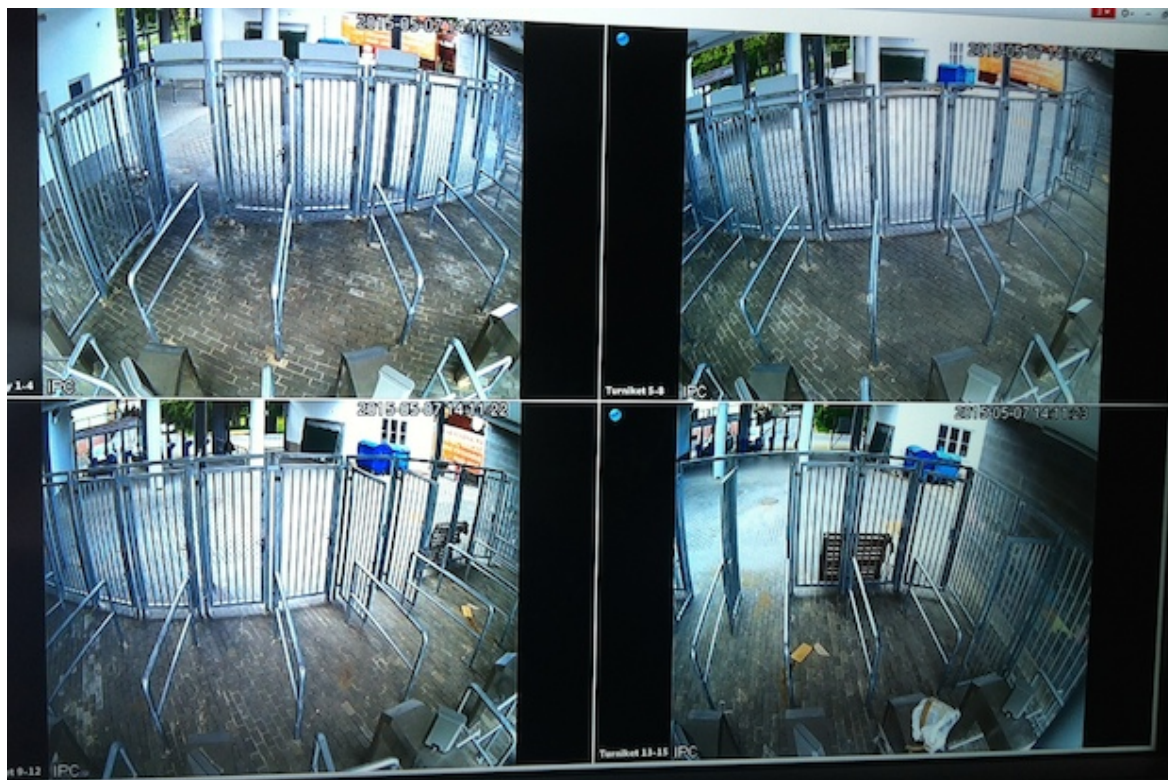
Pohled bezpečnostních kamer ve velínu na severní tribunu [zdroj: vlastní]

Prostory v areálu a část ulice Stonky

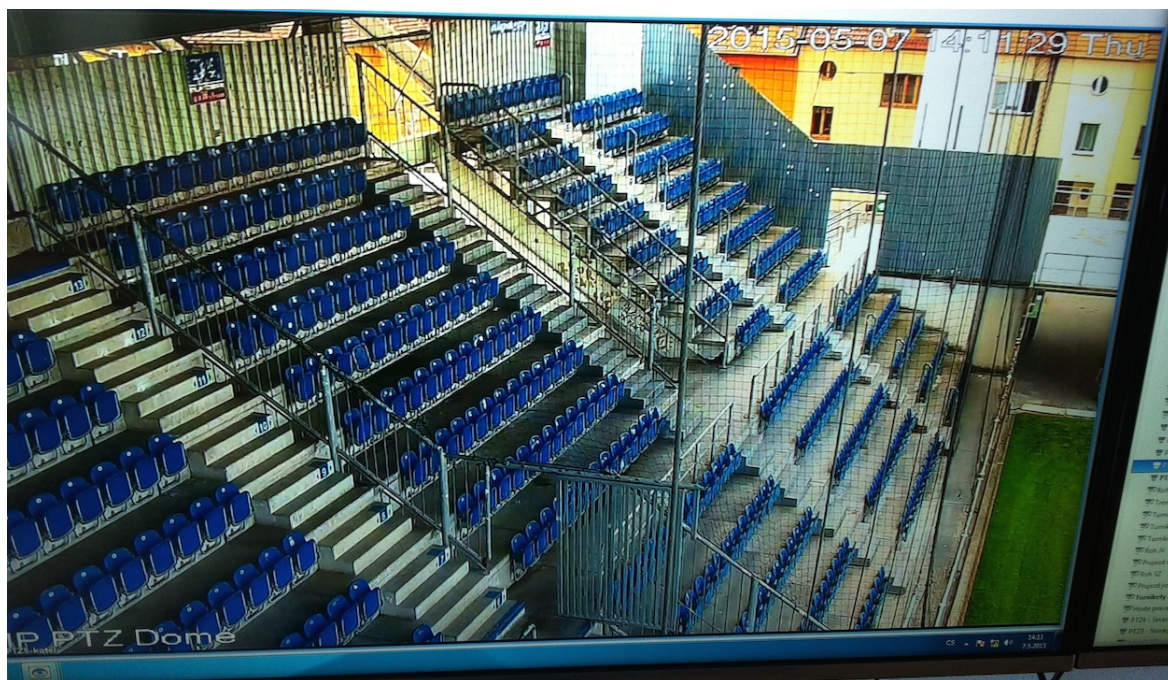
Pohled bezpečnostních kamer ve velínu na pokladny č. 2 a 3, parkoviště a ulici stonky [zdroj: vlastní]

Hlavní vstup na stadion (turnikety)

Pohled bezpečnostních kamer ve velínu na turnikety hlavní brány [zdroj: vlastní]

Jižní tribuna

Pohled bezpečnostních kamer ve velínu na jižní tribunu [zdroj: vlastní]